

ÅLANDSBANKING

NR1 2019

WWF:

Hållbart ätande

Doconomy:

Nytt fintech- samarbete med hållbar- hetsfokus

DENNIS JANSOON

Entreprenör på jakt efter högre mysfaktor

INNEHÅLL NR 1

3 LEDARE

4 REPORTAGE: DENNIS JANSSON
En stark entreprenör i Mariehamns centrum

8 MARKNADSSYN
Kapitalförvaltningen ger en inblick i hur dagens
marknad ser ut

10 PERSONALPORTRÄTT – JURISTERNA
Möt teamet på Ålandsbanken Juridik

13 TIPS FÖR FONDSPARANDE
Så kommer du igång

14 PLACERINGSFÖRSÄKRINGAR
Hur påverkar ändringarna dig?

15 BOSTADSFONDEN

16 FÅ HJÄLP MED DRÖMRESAN
Vår Concierge Service hjälper dig med
allt det praktiska

18 REPORTAGE: ANDERS WIKLÖF
Murarsonen som tog revansch

22 MATENS MILJÖPÅVERKAN
WWF bjuder på insikter och recept

24 DOCONOMY
Klimatsmarta banktjänster av ny fintech-startup

26 ÅLANDSBANKEN FYLLER 100 ÅR
Firar med att blicka bakåt i 100 berättelser

30 ÖSTERSJÖPROJEKTET
Vi presenterar Östersjöprojektets vinnare 2018

32 HUR GICK DET SEDAN?
Läs om hur det har gått för Östersjöprojektets
vinnare 2017

34 ALLA VÅRA KORT BLIR ÖSTERSJÖKORT

35 PENNINGTVÄTTSLAGEN
Därför frågar banken om dina transaktioner

36 BUTTERCUP
Uppfinningen som håller smöret alltid bredbart

38 5 FRÅGOR TILL PETER WIKLÖF

4 DENNIS JANSSON

36 BUTTERCUP

30 ÖSTERSJÖPROJEKTET

10 PERSONALPORTRÄTT – JURISTERNA

18 ANDERS WIKLÖF

26 ÅLANDSBANKEN 100 ÅR

24 DOCONOMY

EN 100-ÅRIG RESA – MED DET BÄSTA FRAMFÖR OSS

Ålandsbankens utveckling har gått hand i hand med det åländska samhällets utveckling. Det är en stundvis dramatisk resa som över tid bjudit på såväl stora framgångar som nära slutet-händelser. Jag hoppas att du haft tillfälle att läsa vår jubileumsbok *Sanningen om Ålandsbanken*, och om inte så kommer berättelserna att publiceras på vår webbplats under året. Berättelserna är en hyllning till alla de tusentals människor som under årens lopp varit en del i Ålandsbankens resa, och beskriver vår historia precis som den är.

Med det bästa framför oss – ett uttryck myntat av vår finanschef (CFO) Jan-Gunnar Eurell – ger vid handen att Ålandsbanken står på stabil grund och med ett driv som leder oss i rätt riktning. Mina kollegor i västerled vinner stora framgångar genom att attrahera ett allt större antal kunder inom Private Banking-segmentet. I österled på finska fastlandet har vi idag vår största verksamhet, vilket visar vilken framgång landstigningen i Helsingfors i början av 1980-talet är. Här hemma på Åland är vi fortsatt alla ålänningars bank som på många sätt tar en aktiv roll i det åländska samhället, bland annat med vårt stöd till aktiviteter för ungdomar och arrangemang av många olika slag som höjer den åländska attraktionskraften.

Alla våra betalkort blir Östersjökort

Alla våra kunders kort byts vid nästa kortbyte ut till Östersjökort, vårt gröna kort som är kopplat till Åland Index och visar koldioxidavtrycket dina inköp ger. Åland Index är världens första index som är

direkt kopplat till ditt konsumtionsmönster. Koldioxidavtrycket på dina kortinköp visas i vikt och euro både på Internetkontoret och i Mobilbanken, och du får också möjlighet att kompensera för din påverkan.

I det här numret kan du läsa om "kortet som charmade hela världen" – det första bankkortet i Finland med naturmotiv – Marhällans fyr vid inloppet till Mariehamn. Kortet med Marhällan behåller vi i vårt kortsortiment som debitkort, inte bara av nostalgiska skäl men även av praktiska orsaker. Vill du ha två kort med olika motiv rekommenderar jag dig att komma in till banken så ordnar vi ett Marhällan-bankkort till dig.

Personalporträttet lyfter denna gång vårt team på Ålandsbanken Juridik som uppmanar alla att se över sin juridiska status för att förebygga oväntade händelser.

I det här numret kan du även läsa om åländska entreprenörer. Dennis Jansson som tror stenhårt på Mariehamns centrum och att det kan bli hur livligt och mysigt som helst. Vi får även läsa om Anders Wiklöf som med mod och uthållighet långsiktigt byggt upp sin koncern till Nordens största med enmansägande. Vi möter även Johan Rothberg och Donny Isaksson som nyligen startade sin bana som entreprenörer med smörkylen Buttercup.

Jag önskar dig trevlig läsning och en riktigt avkopplande sommar!

Mikael Mörn
Direktör Ålandsbanken
Åland

Vi går vår egen väg.

DENNIS JANSSON – EN STOR AKTÖR I MARIEHAMNS CENTRUM

”Nu ska vi få tillbaka mysfaktorn i stadskärnan”

Dennis Jansson tror på Mariehamns centrum – tror stenhårt på att det kan bli hur livligt, mysigt och trevligt som helst. Det gäller bara att få med politiker, tjänstemän och företagare på samma tåg. Och det gäller att tänka stort, i alla fall större än hittills.

– Mariehamn är faktiskt Ålands huvudstad, säger han och talar om större inglasade stråk med affärer och restauranger som lockar folk året runt.

Text: Helena Forsgård, foto: Viktor Fremling

Dennis Jansson äter en sen lunch på Sittkoffska gården mitt i Mariehamn. Telefonen ringer mest hela tiden. Följande dag ska han till Stockholm för att studera ett restaurangkoncept som han ska importera till Åland, i alla fall de delar som han tror passar bäst här. Hans kompanjon i företaget Centrum Mariehamn Ab, som hyr fastigheten Zeipels av försäkringsbolaget Ömsen och i sin tur hyr ut lokalerna till företagare, dyker upp och påminner om ett möte samma kväll.

Mellan tuggorna av lunchrätten svarar han lugnt på frågorna och fixar – via sin pekador –

att musiken ur högtalaren rakt ovanför bordet tystnar. Det verkar gå i ett med andra ord.

Frustration

Det var, säger han, av ren frustration som han köpte aktierna i FAB Sittkoffska gården – det vill säga det bolag som äger butikslokalerna i gallerian. Lägenheterna och kontorslokalerna i de övre våningarna ingick inte i köpet.

– Gallerian var en bra satsning på sin tid, men sedan den öppnades 1993 har ingenting hänt i Mariehamns centrum. Det fanns

planer på att den skulle växa men de har inte förverkligats.

Nu gäller det att åter tända gnistan bland företagare och entreprenörer för att få tillbaka mysfaktorn i stadskärnan. Hit ska folk vilja komma för att äta och dricka, ströva runt, shoppa och umgås. Helst året runt.

– Det är ingalunda omöjligt trots att Maxinge byggts och många varit pessimistiska och talat om butiksdöden i centrum. Det finns de facto flera aktörer som frågar efter lokaler i centrum, företagare som vill nå turistströmmarna och som inte passar

utanför staden. Men det gäller att ha rätt alternativ att erbjuda dem. Det krävs visioner och satsningar för att en stadskärna ska leva, säger han.

Han har visionerna och om man som han dessutom äger en stor galleria i centrum plus ytterligare en mycket central tomt – den som ligger söder om gallerian och bakom den k-märkta fastigheten vid Torggatan – blir man en stark aktör.

– Då går det lättare att få igenom förändringar.

Måste tänka större

Mariehamns problem är inte unika. Därför lönar det sig att se på hur andra städer jobbat för att motarbeta urholkningen av centrumområdena som ofta blivit en följd efter att köpcenter byggts i utkanterna.

Dennis Jansson pratar engagerat om organisationen Svenska stadskärnor, som arbetar för att städer ska förnya och utveck-

la sina centrum och som årligen utser Årets Stadskärna. 2018 gick utmärkelsen till Linköping där "stadens aktörer har funnit varandra och hjälper varandra med värme, omtanke och generositet".

– Hur vill vi att det ska se ut om 15–20 år? Det gäller att ta i lite, att tänka stort. Mariehamn är trots allt Ålands huvudstad, inte vilken byhåla som helst i Finland. Det är också viktigt för eventuella nya aktörer, tänk till exempel på större butikskedjor, att veta vad som ska hända innan de bestämmer sig för att etablera sig på en ort. Och saker och ting måste hända i rätt ordning. Man kan inte riva Zeipels om man inte har motsvarande utrymmen att erbjuda åt de företagare som finns där idag.

Mariehamn är trots allt Ålands huvudstad, inte vilken byhåla som helst i Finland.

Ett stadshotell?

Han ser framför sig ett större butikskomplex som fortsätter norrut från Sittkoffs, det vill säga den satsning som Ömsen har på sitt planeringsbord och som omfattar bland annat Zeipels-tomten och en planerad rivning av det så kallade Boreniuska huset.

Han ser en utvidgning söderut av Sittkoffs på den tomt han köpt.

– Emmaus äger tomten öster om den – också en tomt med stor byggrätt – och är en aktör i sammanhanget som jag inlett diskussioner med. Det är också Ålandstidningskoncernen som äger en obyggd tomt i centrum.

I visionerna ingår också ett torg som är ett riktigt torg, det vill säga mer kringbyggt och ombonat, och varför inte ett stadshotell norr om Julius Sundbloms staty som en pendang till stadshuset? Allt ska vara så inglasat som möjligt för att fungera året runt. En dialog har inletts med både politiker och tjänstemän vid Mariehamns stad.

Om Dennis Jansson

Yrke: Entreprenör.

Ålder: 46 år.

Familj: Hustrun Annette Holmberg-Jansson, sönerna Albin och Alfons.

Hemort: Möckelö i Jomala.

Axplock ur karriären: Jobbade i ungdomen som DJ på RITZ, Medley och Arkipelag, inledde men avslutade aldrig studier till ingenjör, startade nöjestidningen XIT och gjorde radio med kompisen Fred Forsell, arrangerade konserterna Big Bang inför skolavslutningen, öppnade restaurangen Buffalo Saloon vid Strandgatan som inte gick bra, ordnade Rockoff Festivalen första gången 1997, köpte Ålandsparken 2003 av PAF/Mariehamns stad och döpte om den till Mariepark. Folkvald till Ålands Lagting 1999-2007.

Nuvarande huvudverksamhet: Äger företaget Mariepark Ab som bland annat driver restaurang Sittkoffska gården, Pizzeria Diablo, nattklubben Kino, Rockoff och Ångbåtsbryggan Brasserie och Äventyrsgolfen. Är delägare i Matkreatörerna, som driver restaurang Indigo, i managementbolaget Centrum Mariehamn Ab och i ett bolag som driver lägenhetshotell och fastighetsutveckling i Mariehamn.

Senaste investering: Övertog aktierna i FAB Sittkoffska gården från 1 januari i år och köpte kort därefter grann-tomten söder om gallerian för 750.000 euro.

– Tongångarna känns positiva! En gångbro över östra utfarten till gästhamnen och restaurangerna vid östra hamnen hör till de bättre idéerna i den nya delgeneralplanen för centrum som är under arbete.

Ny restaurang i sommar

De stora visionerna för framtiden kräver lite kortsiktigare satsningar.

Härnäst ska Dennis Jansson satsa på ytterligare en restaurang i Sittkoffs. Den nya, som enligt planerna öppnas redan i sommar, ska ligga där en delikatesbutik tidigare låg och i en utbyggnad som delvis byggs på den nyinköpta tomt.

– Det blir ett helt nytt matkoncept för Åland, säger han men avslöjar inte mer i nuläget.

Att man bygger ut för restaurangen hindrar inte framtida storslagna planer för den aktuella tomt. Allt går att riva.

Tjocka klippböcker

Få personer på Åland är så omskrivna som Dennis Jansson. Nästan det mesta han gör tycks bli rubriker, ibland fetare och svartare än ibland, och det känns som att han ofta varit på kollisionkurs med grannar, tjänstemän och politiker.

Om jag känner mig orättvist behandlad ropar jag till. Vad skulle jag annars göra?

– Min svärmor har klippt och sparat en del som hon gav åt mig. Det var faktiskt rätt mycket. Men jag uppfattar mig inte som en

bråkig person som bråkar för bråkandets skull, men om jag känner mig orättvist behandlad ropar jag till. Vad skulle jag annars göra?

Han känner en stor kärlek till Åland – "det finns inget bättre ställe att bo på".

– Ett litet land i miniatyr. Här kan man bli någon, här kan man åstadkomma något. Om man kokar ner allt jag gjort och satsat på finns en röd tråd: Jag vill hitta på roliga saker som roar folk.

Blev konkurs

Allt har inte gått bra. Satsningen på Rockoff i parken i Västra hamnen gick rent ut sagt dåligt och ledde sedermera till konkurs. Men ett nytt projekt, äventyrsgolfbanan, som han lät bygga i Östra hamnen efter en idé han fått under en resa i USA, blev en succé som gav det nödvändiga klirret i kassan.

– Utan golfen hade jag varit borta från scenen, konstaterar han.

Banken känner mig och har visat en vilja att medverka till att saker och ting händer på Åland.

Dennis Jansson är glad över att ha haft en långvarig och bra kontakt med Ålandsbanken som följt hans resa i med- och motgång.

– Banken känner mig och har visat en vilja att medverka till att saker och ting händer på Åland.

Eldrivet

I nästa andetag börjar han tala om den fantastiska tid vi lever i nu – att barn som föds

i dag knappt kommer att ha en susning om vad det innebär att tanka en bil med bensin.

– Jag har vuxit upp i en teknikintresserad familj och min far talade tidigt om att bensin- och dieseldrivna bilar inte har någon framtid. Han gick bort nyligen men hann få en åktur i min eldrivna bil och det är jag glad över. Fritidshuset, som Annette och jag bygger på Föglö, ska också bli så självförsörjande som möjligt på el. Vi ska bland annat ha solpaneler i massor och överskottselen, som sparas i batterier, kan användas till att ladda våra bilar.

De egna batterierna laddade han förut ofta på resor, längre och kortare. Numera tar husprojektet på Föglö den mesta delen av den fritid som han eventuellt tar sig.

– Här uppe jobbar jag hela tiden, var jag än är, säger han och pekar på sitt huvud. ■

FÖRDEL AKTIEMARKNADEN

Efter flera år av stark tillväxt har konjunkturbilden bleknat något under första halvan av 2019. Visst finns det nedåtrisker men det finns också tecken på en gradvis gynnsammare utveckling redan under andra halvåret. God konjunktur och låga räntor under överskådlig framtid talar till aktiemarknadens fördel. Som alltid finns det utmaningar och risker, men utan risktagande heller ingen avkastning.

Text: Niklas Wellfelt, foto: Adobe Stock

Stigande bolagsvinster är nyckeln till en bra börs

När vi resonerar om potentialen i aktiemarknaden tenderar den förväntade vinstutvecklingen att stå i centrum. Ännu mer så när vi som i nuläget ser en värdering som är något i överkant samtidigt som vi befinner oss sent i konjunkturcykeln. Det finns då anledning att vara extra vaksam på tecken att den globala efterfrågan dämpas. Att den globala ekonomin krymper är dock synnerligen ovanligt. Den globala ekonomin backade under något år i samband med finanskrisen för tio år sedan, men dessförinnan får vi blicka tillbaka till depressionen under 1930-talet för att finna en period då den globala ekonomin de facto krympte. Över tiden lyfter världsekonomin, det är mer frågan om i vilken takt det sker.

Nåväl, den häftiga återhämtningen av aktiekurser vi kunnat observera under inledningen av 2019 har lyft börsen tillbaka till, och i vissa fall över, höstens toppnivåer. Samtidigt har bolagsanalytikernas vinstprognoser justerats ned, varför värderingen stigit, till och med snabbare än aktiekurserna. Därför räknar vi med att det är bolagens vinsttillväxt som ska göra jobbet framöver, om börsen varaktigt ska etablera nya höjder.

Avmattning men fortsatt tillväxt

Så vad tror vi om konjunkturen och bolagens vinster framöver? En rimlig utgångspunkt är att utgå från internationella valutafondens

(IMF) gedigna prognosarbete. IMF härbärgerar en armada av kvalificerade ekonomer som fyra gånger per år presenterar färska genomräkningar av världsekonomin. IMF:s prognoser kan dessutom antas vara relativt konservativa, mot bakgrund av att fonden besöker olika länder i syfte att utvärdera ekonomisk politik och inte minst rekommendera policyåtgärder. Alltför optimistiska prognoser skulle därvidlag minska incitamenten att ta intryck av IMF:s policyförslag. I fondens långivande till länder med stora ekonomiska problem kan finansieringen vara villkorad att stora delar av policy-rekommendationerna genomförs. Det kan tyckas vara kuriosa men minns det tidiga 1990-talet då det var skarpt läge i såväl finsk som svensk ekonomi, med bankkris och havererade statsfinanser. Det var inte långt borta att det hade behövts stöd och garantier från IMF för att vända den negativa spiral vi då hade hamnat i.

IMF konstaterar att under 2019 växlar ekonomin ned på bred front. Sju av tio länder kommer att visa lägre styrfart jämfört med föregående år. Den globala tillväxten, som kulminerade med en tillväxttakt om 4 % 2017, dämpades till 3,6 % under 2018 och innevarande år förväntas en tillväxt på 3,3 %. Detta är definitivt en fortsatt bruklig tillväxttakt men nedjusteringar har nu skett vid flera prognosomgångar i följd och riskbilden på kort sikt är fortsatt utmanande. Exempel på orosmoln är handelskriget mellan USA och omvärlden samt hanteringen av Brexit.

Aktiemarknaden är framåtblickande

IMF räknar dock med att tillväxten tar fart igen redan under andra halvåret i år. Förnyad acceleration förklaras främst av stimulerande ekonomisk politik, främst i form av låga räntor som möjliggörs av ett fortsatt lågt inflationstryck, trots att kapacitetsutnyttjandet på flera håll i världen är högt uppskrivat efter rekordmånga år av expansion. Låga räntor under överskådlig framtid i kombination med låg arbetslöshet och god lönetillväxt bidrar till hög tillförsikt bland hushållen. Dessa hushålls efterfrågan motsvarar 50 till 70 % av den totala efterfrågan i ekonomin. Aktiemarknaden är framåtblickande och det scenario som tecknas ovan understödjer en positiv börsbild.

Även svenska Riksbanken har tagit starkt intryck av att inflationsutfallen varit väsentligt lägre än prognostiserat och har därför senarelagt planerade räntehöjningar, vilket bidrar till att kronan fortsätter att vara kraftigt undervärderad. Den svaga kronan ger ytterligare raketbränsle till exportindustrin där orderböcker redan i utgångsläget är välfyllda. Trist är dock att kronförsvagning undergräver avkastningen på svensk aktiemarknad mätt i utländska investerar.

Utan risktagande ingen avkastning

Finansiella marknader är som alltid fulla av utmaningar och risker, men utan risktagande heller ingen avkastning. Med en anständig konjunkturbild ser vi börsen som attraktiv även om aktiemarknaden blivit väsentligt

ADEN, TROTS ALLT!

”Låga räntor under överskådlig framtid i kombination med låg arbetslöshet och god lönetillväxt bidrar till hög tillförsikt bland hushållen.”

dyrare efter kursuppgångarna under inledningen av 2019. Nyckeln till ett gynnsamt börsklimat också framöver är fortsatt vinsttillväxt bland börsbolagen. Det är något vi räknar med. Det extremt låga ränteläget adderar dessutom till aktiemarknadens attraktionskraft. Det är svårt att hitta avkastning på annat håll. Dessutom, om vi lyssnar till världens centralbanker kommer det låga ränteläget att vara länge än.

Sammanfattningsvis, vi sitter vid rorkulten med god tillförsikt och blickar mot horisonten. Övriga kommer att dyka upp. Vi vet att det sent i konjunkturuppgångar brukar vara en böljande resa på de finansiella haven och vi ser fram mot en fortsatt spännande seglats.

PLANERA DIN FRAMTID

Se över din juridiska status i dag

– Vår önskan är att alla ska veta hur just deras juridiska status ser ut. Vi ser till kundens bästa och hjälper dem med att få sina juridiska dokument i skick. Det säger de fyra juristerna på Ålandsbanken Juridik.

Text: Helena Forsgård, foto: Viktor Fremling

Juristerna kan hjälpa till med både bolagsrättsliga och privata ärenden. På privata sidan kan det handla om allt från äktenskapsförord, testamenten och intressebevakningsfullmakter till att upprätta bouppteckningar, skriva köpebrev och vara offentligt köpvittne vid fastighetsöverlåtelse. De bolagsrättsliga frågorna kan exempelvis gälla bolagsbildning,

aktieägaravtal och generationsväxlingar.

Livet är händelserikt och det enda man egentligen kan vara säker på är att saker och ting kommer att förändras. Du kanske blir sambo eller gifter dig, får barn, köper en bostad eller startar ett företag. Längre fram kanske familjesituationen ändras, en anhörig går bort eller du vill lämna över ditt bolag till

nästa generation.

Så gott som alla olika händelser och beslut du fattar får juridiska konsekvenser.

– Vi tycker att det är viktigt att våra kunder känner till sin juridiska status under alla skeden i livet. Om man vet förutsättningarna kan man göra ett aktivt val och själv bestämma om man vill ändra på resultatet.

Teamet på Ålandsbanken Juridik: Linda Franklin, Michaela Karlsson, Jessica Eriksson, Hanna Johansson, Maria Eriksson och Frida Isaksson.

Linda Franklin

Jobb: Avdelningschef på Ålandsbanken Juridik sedan 2014. Är offentligt köpvittne.

Arbetsfarenhet: Kom till Ålandsbanken 2009 till en tjänst som bolagsjurist, jobbade tidigare som kriminalutredare vid Ålands polismyndighet.

Ålder: 40 år.

Bor: I Mariehamn.

Familj: Maken Patrik, barnen William 11 år, Bianca 8 år och Elton 3 år.

Intressen: Familj och vänner, stugliv och aktiva resor som kan innehålla löpning eller vandring.

Hur ska man veta?

För alla skeden finns en gemensam nämna-re; det är alltid lättare om man gör rätt från början, det vill säga ser till att de juridiska dokument som reglerar såväl familje- som företagsrättsliga frågor är i skick. Allt för att förebygga att man råkar ut för oväntade och oönskade överraskningar i framtiden och för att minimera risken för framtida tvister.

Men hur ska man veta vad som behöver göras om man överhuvudtaget behöver något?

– Börja med att ta kontakt med oss för ett första samtal! Då går vi igenom din aktuella situation och utifrån det kan vi rekommendera vad just du behöver tänka på, säger juristerna.

Bättre att veta än att tro

En del är medvetna om att de borde fundera igenom sitt behov av exempelvis testamente, äktenskapsförord eller aktieägaravtal, men det är lätt att det skjuts på framtiden.

En del har inte alls funderat på sitt eventuella behov och en del tror att de vet vad som gäller, men det kan visa sig att den information som de fått inte passar just dem.

– Ta sambolagstiftningen till exempel. Den skiljer sig mycket åt i Finland och Sverige och det i sin tur kan leda till en del missförstånd i par där parterna kommer från de båda länderna, vilket är rätt vanligt på Åland, säger juristerna.

Många har även frågor om den åländska

hembygdsrätten och vad som krävs för att få äga mark på Åland.

– Vi upplever också att många känner till huvudreglerna i arvslagstiftningen. Däremot är det långt ifrån alla som vet hur arvsrätten fungerar mer grundligt och vad det innebär med bland annat nya familjekonstellationer, olika ägarförhållanden till företag och fastigheter. Varje persons situation och behov är unika.

Vikten av att hålla sig uppdaterad

Det är inte enbart ens livssituation som förändras över tid, även lagstiftningen kan förändras och därför är det skäl att sätta sig ner tillsammans med bankens jurist för en genomgång om vilken påverkan en ändrad lagstiftning får i den egna situationen. Som exempel kan nämnas skattelagstiftningen som förändras regelbundet.

– Gårdagens lagstiftning innebär kanske att man upprättade ett testamente på ett visst sätt. Idag kan lagstiftningen se annorlunda ut och då kan man behöva justera det som står i testamentet för att uppnå det resultat som önskas.

Tydligt och lättförståeligt

De fyra juristerna betonar att de finns till för att hjälpa sina kunder, att se till deras bästa.

Frida Isaksson

Jobb: Jurist på Ålandsbanken Juridik sedan 2015, jobbar främst med familjejuridik.

Arbetsfarenhet: Jobbade tidigare som landskapsåklagare.

Ålder: 39 år.

Bor: I Mariehamn.

Familj: Maken Niklas, barnen Nils 9 år, Valter 8 år och bonusdottern Hanna 24 år.

Intressen: Familj och vänner, heminredning, friluftsliv, golf (hcp 14,2), och litteratur.

– Vi försöker göra juridiken så lättförståelig som möjligt. Alla ska förstå vad vi pratar om och känna att de kan fatta ett beslut utifrån det vi berättar för dem.

Eftersom varje kund är unik skraddarsys råden som ges.

– Vi ställer en hel del frågor när vi träffar våra kunder. En del kan upplevas rätt personliga, men det är viktigt att alla kort läggs på bordet för att vi ska nå ett så bra resultat som möjligt.

Psykologi, pedagogik och trygghet

Juristernas arbete handlar mycket om att skapa förtroende och personliga relationer. Det är bra att vara lyhörd, empatisk och ha en psykologisk fingertoppskänsla. Dessutom behöver man vara en aning pedagogisk för att kunna förklara ibland mycket komplicerade saker på ett tydligt och enkelt sätt.

– Det är inte alltid lätta samtal vi har under en arbetsdag men vi anstränger oss för att bemöta våra kunder på ett sätt som gör att de känner sig bekväma och trygga i mötet med oss.

Åland är dessutom litet. Många känner varandra och frågorna som tas upp kring

juristernas bord kan vara känsliga.

– En del vill tala med en jurist som de känner sedan förut, andra vill absolut inte det och då är det en styrka att vi är fyra jurister på avdelningen. Vi lyder givetvis också under banksekretessen.

Att trivas med sitt arbete

Även om arbetsdagarna ibland kan vara tunga trivs juristerna med sitt arbete.

– Vi tycker att vi har bankens bästa jobb, vi brinner för att hjälpa våra kunder och vi har oerhört roligt tillsammans, säger de fyra.

Jessica Eriksson

Jobb: Jurist på Ålandsbanken Juridik sedan 2018, jobbar främst med bolagsjuridik.

Arbetsfarenhet: Kom till Ålandsbanken 2011 till en tjänst som bolagsjurist.

Ålder: 34 år.

Bor: I Jomala.

Familj: Sambo Mathias, 7-åriga katten Svante och 14-åriga islandshästen Katla.

Intressen: Hästar och ridning, resor och litteratur, är med i en bokklubb.

På avdelningen arbetar även assistenterna Maria Eriksson och Michaela Karlsson som fungerar som spindlar i nätet och sköter det administrativa arbetet.

– Vi är alla stolta över att jobba på en bank där relationen till kunden är viktig och att vi varje dag får möjlighet att bidra till att bankens kunder är bättre rustade för framtiden. ■

Hanna Johansson

Jobb: Jurist på Ålandsbanken Juridik sedan 2012, jobbar främst med familjejuridik och fastighetsfrågor. Är offentligt köpvittne.

Arbetsfarenhet: Arbetade tidigare vid Swedbank Juristbyrå i Stockholm med familjerätt som specialitet.

Ålder: 32 år.

Bor: I Lumparland.

Familj: Maken Niklas och 2-åriga dvärgschnauzern Hugo.

Intressen: Fysiskt arbete som att bygga och lägga sten. Tycker om att baka och pyssla och att lyssna på musik. Reser gärna och då till en solstol.

Tips för fondsparande

Fonder är en bra lösning för långsiktigt sparande. Men hur kommer du igång? Och vad ska du tänka på? Här ger Tom Pettersson, vd för Ålandsbanken Fondbolag, sina bästa tips.

Text: Andreas Utterström, foto: Adobe Stock

Allt sparande utgår från en gyllene regel. Att bestämma sig för om pengarna sparas på kort eller lång sikt och vilken risk man är beredd att ta. Det gäller även fondsparande.

Utbudet av fonder kan till en början framstå om rena djungeln, med nära 40 000 fonder bara på europeisk nivå.

– På Ålandsbanken vill vi fokusera på det

längre sikt, som fem år eller längre.

Han tycker också att månadssparande passar bra för den som vill spara i aktiefonder.

– I synnerhet om det handlar om sparande över längre tid eftersom man då köper andelar i alla marknadslägen, vilket jämnar ut effekten av svängningar över tid. Först när du byggt upp ett större kapital blir risken för värdeförändringar mer påtaglig.

Tom Pettersson menar också att det är bra om den som sparar i fonder i förväg bestämmer sig för en nivå där man känner sig nöjd med avkastningen.

– Om man haft en bra placering och marknaden sedan vänder kan det finnas skeden där det är bra att säkra vinsterna. I ett sådant läge kanske det är bättre att flytta pengarna till något alternativ med lägre risk.

En undersökning av Finansbranschens Centralförbund visar att 29 procent av finländarna förra året sparade i fondandelar.

Trots att så många sparar i fonder är frågan hur pålästa spararna egentligen är och hur medvetna om riskerna de behöver vara.

– Man måste tidigt bestämma sig för hur stor risk man vill ta. Det är något man gärna

ska diskutera med bankens rådgivare. Man behöver inte vara specialist på marknaden och värdepapper för att placera i fonder, säger Tom Pettersson.

Ålandsbankens aktiefonder har en förvaltningsavgift på 1,4 – 1,8 procent.

– Generellt för fonder är att man betalar för sin bekvämlighet, att man inte aktivt behöver följa med marknader och enskilda värdepapper utan kan sova gott om nätterna och veta att portföljförvaltaren arbetar för placeringens bästa.

Han tror att det under de närmaste åren, både i Finland och Sverige, kommer att finnas en ökad efterfrågan på hållbara och ansvarsfulla investeringar eftersom de flesta aktörer på marknaden alltmer går mot hållbara strategier i sin fondverksamhet.

Tom Pettersson betraktar utvecklingen som väldigt positiv:

– Jag hoppas att vi kommer att se bevis för tesen att hållbara och ansvarsfulla investeringar på sikt ska ge en högre avkastning än marknaderna i snitt.

Men han menar att makten inte enbart ligger hos placerarna:

– Det här är en fråga som är helt beroende av vilka val konsumenterna gör. Men trenden är tydlig. Konsumenterna blir alltmer medvetna och ställer överlag högre krav på vilka varor och tjänster de köper. Det gäller också banker och fonder. ■

vi verkligen är duktiga på, som till exempel nordiska och europeiska aktier, säger Tom Pettersson, vd för Ålandsbanken Fondbolag.

Banken erbjuder i dag aktie-, ränte- och kapitalförvaltningsfonder (blandfonder).

– Generellt brukar man säga att aktiefonder lämpar sig väldigt bra om man sparar på

PLACERINGSFÖRSÄKRINGARNAS BESKATTNING ÄNDRAR

Kapitaliseringsavtalens, sparlivförsäkringarnas samt de individuella placeringsförsäkringarnas beskattning kommer att ändra under år 2020. Vad innebär allt detta och har du som placerare behov av att vidta åtgärder ifall du har en placeringsförsäkring?

Text: Tarja Vilén, foto: Adobe Stock

Ännu detta år kan du skattefritt lyfta det insatta kapitalet i din försäkring, innan den nya lagen om beskattning av placeringsförsäkringar träder i kraft. Försäkringarnas beskattning kommer att ändras såtillvida, att man vid uttag av medel framledes beaktar avkastningens relativa andel av det lyfta kapitalet som skattepliktig inkomst.

Ålandsbanken erbjuder sina kunder kapitaliseringsavtal samt sparlivförsäkringar.

– Eftersom placeringsförsäkringarnas nya skatteregler högst sannolikt träder i kraft först 1 januari 2020, har kunderna ännu detta år möjlighet att lyfta placeringsförsäkringarnas insatta kapital enligt de gamla reglerna, förklarar Henrik Fagerholm, chef för Private Banking på Åland.

Den nya lagen medför att placeringsför-

säkringarnas beskattning blir mer lika övriga indirekta placeringsformer, såsom exempelvis fonder. En positiv effekt med den nya beskattningen är att det också blir möjligt att dra av eventuella förluster i beskattningen.

– De skattemässiga fördelarna med försäkringslösningarna kvarstår, däremot kommer uttag ur försäkringarna att beskattas annorlunda. Det betyder att om kunden inom en nära framtid planerar att göra uttag ur försäkringen, kan det löna sig att lyfta pengarna under detta år, säger Henrik Fagerholm.

På motsvarande sätt, om placeringarna inom försäkringsskalet gått med förlust eller om kunden inte har behov av att göra uttag inom en nära framtid, så finns ingen orsak att göra några förändringar.

– Om du har en placeringsförsäkring så kan

du kontakta din kundansvariga på Ålandsbanken så går vi igenom din försäkring tillsammans utgående från din specifika situation, råder Henrik Fagerholm.

Har du som kund frågor eller undrar hur den nya lagstiftningen påverkar dig, så är det bara att ta kontakt med din rådgivare. Det är alltid bra att då och då gå igenom din situation och dina placeringar med din rådgivare, också för att säkerställa att placeringarnas risknivå är korrekt.

– Dessutom är det också förnuftigt att med jämna mellanrum se över hur ditt förmånstagarförordnande är skrivet, så att försäkringen delas så skatteeffektivt som möjligt och på det sätt som du faktiskt önskar, avslutar Henrik Fagerholm. ■

Beskattningen av dividend erhållen från utlandet

Tröskeln att köpa utländska värdepapper är låg, men beskattningen av överlåtelsevinster och dividendinkomster kan orsaka huvudbry.

Överlåtelsevinster från utländska värdepapper beskattas oftast i Finland. Dividender från utländska bolag är skattepliktiga på samma sätt som inhemska dividender, om bolaget har sin hemvist i EU eller om ett avtal för undanröjande av dubbelbeskattning har ingåtts mellan bolagets hemviststat och Finland. Beskattning av dividend som erhålls från ett noterat bolag är 85 procent skattepliktig kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst.

Dividend från ett onoterat bolag delas in i kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Kapitalinkomstandelen räknas enligt det matematiska värdet på aktien. Ifall det

matematiska värdet inte finns att utgå ifrån räknas den årliga avkastningen på aktiernas marknadsvärde.

Enligt skatteavtalet kan källstaten för dividenden beskatta dividenden till en viss procent (allmän skattesats är 15 procent). Utländska skatten som uppburits enligt skatteavtalet gottgörs i beskattningen i Finland till det belopp som motsvarar maximiprocenten i enlighet med avtalet.

I praktiken är det dock möjligt att inkomstens källstat har uppburit en större skatt än vad som överenskommit i skatteavtalet (t.ex. Danmark och Frankrike). I dessa situationer gottgörs inte överskottet i beskattningen i Finland utan skatten ska sökas tillbaka från källstaten. Det lönar sig

att reda ut vad som krävs för återbäringen med hjälp av information från skatteverkets webbplats i källstaten. Vanligtvis krävs ett intyg från det egna försvarsinstitutet över innehållen skatt på dividend samt ett hemvistintyg från skatteverket. Utmaningen är att det vid ansökan även kan krävas annan information från investeraren och att vissa stater har ett mycket byråkratiskt förfarande. Som exempel på detta kan man nämna Frankrike, varifrån det kan vara extra utmanande att ansöka tillbaka källskatt. Enligt skatteavtalet mellan Finland och Frankrike ska ingen källskatt upp bäras, men trots det beskattar Frankrike 30 procent av dividenden.

Bostadsfonden

Ålandsbankens bostadsfond har varit framgångsrik sedan starten för sex år sedan. Urbanisering och en stabil bostadsmarknad i Finland gör att framtiden ser ljus ut.

Text: Anders Ström, foto: Viktor Fremling

Ålandsbanken ville hitta ett nytt sätt att investera i bostäder, något som passade både små och stora sparare. Lösningen blev en öppen fondstruktur i form av bostadsfonden som lanserades för sex år sedan.

– Vi såg en möjlighet och var den första aktören på marknaden som lanserade en sådan här placeringsprodukt, säger Antti Valkama, ansvarig för Ålandsbankens fastighetsfonder.

– Bostadsfonden har en långtida avkastningsförväntan på mellan fyra och sex procent. De första åren överavkastade fonden och de två senaste har den motsvarat förväntningarna. För tillfället ser vi ljus på möjligheten till bra avkastning även under kommande år.

Fondandelar kan tecknas och inlösas fyra gånger per år. Den årliga förvaltningsavgiften för a-serien (placeringar på 500–500 000 euro) är 2,85 procent och för c-serien (placeringar över 500 000 euro) 2,10 procent.

– Fastigheter är överlag en lämplig investering för investerare med lång placeringshorisont. Vi rekommenderar våra kunder att man har en horisont på fem år eller mer.

Bostadsfonden investerar i nyproduktion i

Finland och enbart i hyresbostäder. Cirka 70 procent av beståndet finns i Helsingforsregionen, tio procent i Tammerfors och resten i andra finska tillväxtorter.

Bostadsfonden har i dag ungefär 7 000 placerare.

– Fonden lämpar sig för ett brett spektrum av investerare. Även om den genomsnittliga investeringen är 70 000 euro ser vi att många börjar på miniminivån 500 euro.

Antti Valkama menar att det främst finns två orsaker till att det historiskt sett varit relativt säkert att investera i bostäder på lång sikt. För det första har det länge funnits ett amorteringskrav som motverkar irrationella prisökningar på bostadsmarknaden. För det andra är Finland mitt uppe i en urbaniseringsprocess som gör att efterfrågan på hyresbostäder i storstäderna kommer att vara stor under en lång tid framöver.

Antti Valkama menar att bostadsfonden

inte bör påverkas särskilt mycket av en eventuell lågkonjunktur.

– Det finns aldrig några garantier, men det vi kunde se i samband med finanskrisen 2008 var att företag och privata investerare sålde sina aktier och i stället placerade kapital i bostäder. Dessutom ökade efterfrågan på hyresbostäder.

Antti Valkama tycker att framtiden ser ljus ut för bostadsfonden. Han konstaterar också att andra banker nu har lanserat fonder med liknande upplägg.

– Fastighetsbranschen har länge varit väldigt konservativ, men på Ålandsbanken tycker vi om att vara kreativa och riskavsäta. I dag har vi ett väldigt nära samarbete med de största byggbolagen i Finland. ■

Få professionell hjälp att planera din drömresa

Vill du slippa lägga ner dyrbar tid på att själv planera och boka din drömsemester? Då kan du som Premium- och Private Banking-kund vända dig till Concierge Service för att få restips och hjälp med alla praktiska arrangemang.

Text: Anders Ström, foto: Adobe Stock

Rådgivarna på Concierge Service kan konsten att sätta ihop en attraktiv reseplanering som passar dina och din familjs behov och önskemål. Varje resa skraddarsys för dig och planeras med omsorg utifrån gällande budget.

De sjuutton rådgivarna är fristående experter på resor och upplevelser. Inget är omöjligt att ordna. Bara fantasin sätter gränser. Flera i teamet har bott utomlands. De har gedigen kunskap om Stockholm, Helsingfors och övriga Norden. Genom egna erfarenheter och kontakter har de också god kännedom om storstäderna i Europa och de mest populära resmålen i övriga världen, från New York till Dubai.

Minnesvärda upplevelser

Genom Concierge Service får du tillgång till det bästa du kan tänka dig när det gäller upplevelser, underhållning, övernattnings, mat och dryck. Här kan du få hjälp med allt från att skicka blommor till någon du håller av på Alla hjärtans dag till en tvåveckors rundresa i USA.

Rådgivarna talar alla skandinaviska språk och engelska. De är alltid uppdaterade om vad som är på gång på ditt resmål.

Rådgivarna säkrar också biljetter till de mest efterfrågade evenemangen inom sport, konserter och teater i Norden. De gör helt enkelt det som behövs för att ge dig och de dina en minnesvärd upplevelse i stort och smått.

Nöjda kunder

Att rådgivarna på Concierge Service gör sitt allra bästa för att semesterplanerna ska gå i lås och överträffa förväntningarna har bekräftats av ett antal av Ålandsbankens kunder.

Inför en semesterresa till Kroatien hjälpte rådgivarna en kund med planeringen och tog fram information om färjetrafik, kollektiva transporter, uthyrning av kajaker och bra restauranger. Det lilla extra gjorde resan till något utöver det vanliga.

Vid ett tillfälle använde en rådgivare sina kontakter för att ordna så att kunderna sattes upp på de exklusiva gästlistorna på populära nattklubbar i Nice och Monaco. Concierge Service har till och med hjälpt en kund att byta en jacka som inhandlats i Rom och som visade sig vara för liten vid hemkomsten till Finland. Det krävdes många samtal och ihärdighet, men snart skickades en ny jacka i rätt storlek till Finland och den felaktiga jackan sändes tillbaka till klädfabriken i Italien.

Det är bara några exempel på att rådgivarna på Concierge Service gör allt för att överträffa dina förväntningar. På det sättet kan din resa och semester bli något utöver det vanliga.

Säkerhet på resan ger frihet

Vi gör vårt yttersta för att göra ditt liv enklare och tryggare, såväl hemma som på resa. Genom våra kort kan du slappna av på semestern och vara trygg om något oväntat händer på resan.

Du är försäkrad

I försäkringarna som ingår i dina Premium- och Private Banking-kort finns bland annat en omfattande reseförsäkring. Reseförsäkringen som beviljas av AIG Europe Limited (filial i Finland) gäller även din medresande familj.

Reseförsäkringen gäller både på inrikes- och utrikesresor överallt i världen, och ersätter kostnader som uppstår vid annullering, försening eller avbrott av resa. Försäkringen ger även ersättning vid sjukdom, olycksfall och dödsfall. Om oturen är framme under resan och ditt bagage blir försenat eller i värsta fall kommer bort kan du vara lugn. De bagagemärken som du fått av oss är för-

Övernattning till förmånligt pris på Radisson Hotel

Som Premium- och Private Banking-kund har du nu möjlighet att ta del av ett exklusivt erbjudande från Radisson Hotel Group och övernatta förmånligt på 1 400 hotell i världen. Radisson har sju unika varumärken som gör att du alltid kan hitta en hotellupplevelse som passar dig på resa och semester. Som Premium- och Private Banking-kund erbjuds du 10 procent rabatt på Radisson Hotels priser på standardrum. Erbjudandet gäller när det finns rum lediga.

Du får också tillgång till Radisson Hotels extra förmånliga "Dream Deals"-erbjudande som annonseras tre gånger om året och ger upp till 30 procent rabatt på utvalda hotell under en bestämd period.

Den rabatterade hotellvistelsen bokar du på Ålandsbankens särskilda bokningssida, där du både bokar och betalar din övernattnings direkt. Bokningssidan hittar du på Internetkontoret och i Mobilbanken.

Nytt för
i år!

5 tips för en lyckad semester:

1 Ta hjälp av tjänsten Concierge Service.

2 Använd de kodade bagagebrickorna.

3 Välj alltid att betala i lokal valuta.

4 Kolla dina korts säkerhets- och regionsbegränsningar.

5 Ha tillgång till viktiga telefonnummer. Både StopService och ID-stödsupport är bara ett samtal bort. Telefonnumren finns i Mobilbankens telefonbok. Du kan också ringa till ett enda nummer:

Ring +358 (201) 443 240

Välj mellan följande alternativ:

StopService

- Spärrning av kort öppet dygnet runt (service på skandinaviskt språk och engelska)
- Bagage- och nyckelservice, nödkontanter och nödbiljetter öppet måndag till fredag kl. 10–18

ID-stödsupport

- Öppet måndag till fredag kl. 10–18 (service på svenska och finska)

Kortförsäkringar

- Välj 1 för akut medicinsk nödsituation. SOS International är öppet dygnet runt.
- Välj 2 för övriga kortförsäkringsfrågor, öppet måndag till fredag kl. 10–18 (service på svenska och finska)

Banktjänster

- Ålandsbankens Kundservice, öppet måndag till fredag kl. 8.30–18 (service på svenska, finska och engelska)

Concierge Service

- Öppet måndag till fredag kl. 10–18 (service på svenska och finska)
- Vardagar kl. 18–22 samt lördagar kl. 10–18 (service på skandinaviskt språk och engelska)

sedda med en personlig kod, och du behöver bara ringa StopService för att få hjälp med att återfinna bagaget. Via reseförsäkringen kan du även få ersättning för ditt förlorade resgods.

Öka säkerheten med regionsbegränsningen

Om du ska resa kan det vara bra att se över regionsbegränsningen på dina kort. Kortet kan begränsas till Finland eller de utökade områdena Norden, Europa eller hela världen. Ändringen gör du snabbt och enkelt via Mobilbanken eller på Internetkontoret. Vi rekommenderar att du utökar området enbart när det är nödvändigt, till exempel inför eller under en resa. Det minskar risken för kortbedrägerier.

Passa även på att granska dina konton när du ändå är inne på Internetkontoret eller Mobilbanken. Kontakta Ålandsbanken direkt om du ser något du inte känner igen. Det är viktigt att se över sina konton med jämna mellanrum. En gång i veckan kan vara lagom.

Kort och kontanter i Finland och utomlands

Kortanvändningen ökar under sommaren när du shoppar, äter på restaurang och gör roliga

saker tillsammans med andra. Det gör samtidigt att kortbedrägerierna ökar då. Det är viktigt att du är särskilt uppmärksam när du använder bankomater i nya miljöer. Skydda koden och se upp för ficktjuvar i trängseln. Om du skulle råka ut för kortstöld eller tappa bort ditt kort får du snabbt och enkelt hjälp via StopService. Med ett enda telefonsamtal kan du spärra dina kort, och tjänsten för spärrning av kort är öppen dygnet runt.

Tänk också på att välja att betala kortköpen i lokal valuta när du är utomlands eftersom det oftast är mest förmånligt.

ID-stödsupport – om du skulle råka ut för identitetsstöld

Oavsett om du är hemma eller på resa är det viktigt för oss att du kan känna dig trygg. Därför erbjuder vi även ID-stödsupport till våra Premium- och Private Banking-kunder. ID-stödsupport innebär att du erbjuds hjälp att förebygga, upptäcka och begränsa konsekvenserna av identitetsstöld. Om du blir av med passet eller ID-kortet, eller om du misstänker att någon försöker missbruka din identitet, ring ID-stödsupporten som hjälper dig med allt det praktiska. ■

Murarsonen som tog revansch

Anders Wiklöf har haft stora framgångar som företagsbyggare – Wiklöf Holding är idag Nordens största koncern med enmansägande. Det som började med tomflaskor och lyxbilar mynnade ut i ett åländskt imperium med taxfreeförsäljningen på Östersjön som motor.

Text: Anders Ström, foto: Viktor Fremling

På Åland känner alla Anders Wiklöf. Han är en folklig och populär företagare med glimten i ögat. När ålänningarna och besökarna handlar mat, bor på hotell, äter på restaurang, ser fotboll i Mariehamn, flyger med ambulanshelikopter, går på banken eller handlar i taxfree-shopen på Östersjöns passagerarfärjor är det ofta i något av Wiklöf Holdings företag. Imperiet omsätter över 400 miljoner euro och ger en årlig vinst på omkring 12 miljoner euro. Privat är Anders Wiklöf storägare i Ålands två tidningar; en socialdemokratisk och i den konservativa tillsammans med sin gode vän sjöfartsrådet Ben Lundqvist.

Anders, eller kungen av Åland, som han kallas, har ett starkt nätverk av både politiker, företagare, idrottare och artister på fastlandet i Finland och i Sverige. Till Mariehamn och fritidsboendet Andersudde, som har skapats av Anders tillsammans med sin gode vän och arkitekt Folke Wickström, kommer Finlands tidigare president Martti Ahtisaari och tidigare statsminister Paavo Lipponen regelbundet. Och några av vännerna är tennislegendaren Björn Borg och näringslivsprofilen Anders Wall:

– Åland är en utmärkt jordmån för företagare. Här har vi haft rederier och handel under århundraden och det har alltid funnits många småföretagare på ön, säger han.

Långsiktig företagsbyggare

Anders är i grund och botten en passionerad och entusiastisk småföretagare som succes-

sivt har vuxit till storföretagare. Han har gjort affärer och byggt företag under hela sitt vuxna liv. Det åländska imperiet består idag av mer än tjugo företag. Framgången som företagare har också inspirerat Anders att hjälpa enskilda personer och bidra till olika filantropiska projekt. Inte minst Östersjöfonden, som firar trettio år i år.

Anders är långsiktig och målmedveten som företagare. Det är i detaljerna det visar sig om det blir bra affärer vid årets slut eller inte:

– Jag är perfektionist, men jag mår inte dåligt av det. Jag njuter av att vara noggrann och ha ordning och reda privat och inom mina företag. Jag tar en sak i taget. Om man börjar på rätt sätt blir det både billigare och bättre i längden. Dessutom slipper man göra om saker.

För Anders är inte pengar särskilt intres-

sant i sig, utan vitsen med pengar är vad man kan göra med dem. I Anders fall handlar det både om att bygga bra affärer och bidra till en bättre värld. Sedan länge är han en utpräglad tävlingsmänniska. Han älskar att vinna. Men i vardagens värv handlar det snarare om många givande möten med människor:

– Det är så lätt att träffa människor som jag jobbar och samarbetar med här. Det är en av fördelarna med Åland. Det är nära till allt och alla. Vi brukar äta lunch tillsammans på Hotell Arkipelag. Många av dem jag jobbar med har jag känt i över trettio år. Det är väldigt kul att driva företag. För mig har det blivit ett sätt att leva.

Kärleksfull uppväxt med ordningskrav

Anders växte upp under enkla förhållanden.

*”Det är väldigt kul att driva företag.
För mig har det blivit ett sätt att leva.”*

Pappan var murare och kom från Österbotten. Mamman blev så gott som blind redan i unga år. Det var ett tufft liv för familjen, också för Anders och hans storebror Lars. De höll rätt på saker och ting där hemma för att underlätta för mamman:

– Det var ju jobbigt för mamma om hon snubblade på saker som låg i vägen på golvet eller om hon gjorde sig illa på öppna skåpdörrar. Av det lärde vi oss att allt blir bättre om man håller ordning och reda omkring sig.

Anders såg hur hans föräldrar slet och kämpade. Det gjorde att han redan som tonåring bestämde sig för att inte ligga föräldrarna till last. Han skulle klara sig själv. När mamma och pappa låg och sov smet han ut genom fönstret och rodde till dansbanan för att plocka tomflaskor som han sedan sålde till butikerna. De butikerna äger han idag. Som pojke var Anders liten och smal, därför kunde han krypa ner under dansbanans golv och plocka upp mynt från marken som ramlat ur de dansande ungdomarnas fickor.

Föräldrarna hade insett att den yngste sonen begåvats med ett affärssinne, men de tyckte

ändå att han skulle skaffa sig ett yrke. Det gjorde att Anders började på hushållsskola och blev bagarlärling, men han hade fått smak på att tjäna egna pengar, så det lockade mer.

Med revanschen som motor

Anders anade att de bättre levnadsförhållandena i Norden skulle kunna öka efterfrågan på mer påkostade bilar. Han ville börja sälja lyxbilar på Åland. För att komma igång behövde han låna 10 000 mark. Anders besökte Ålandsbanken i Mariehamn och bad om ett lån, men han nekades eftersom det saknades säkerhet:

– De tyckte nog att jag var en 'glop'. Jag hade jeans, t-shirt och långt hår. På banken jobbade etablerade herrar i 50-årsåldern som hade fin kostym. Och här kom en enkel murarson och ville låna pengar utan säkerhet. Idag kan jag förstå att de tackade nej till mig, men då blev jag ledsen och förbannad. Jag stod där på trappan utanför och tänkte att jag ska nog fan visa dem. En dag ska jag vara med och äga Ålandsbanken.

Anders hade bestämt sig. Nu var det dags att köra full fart framåt. Han var i 20-årsåldern, stursk och älskade att köra bil. När han var elva år hade han köpt och sålt nio gamla skrotbilar (till pappas förärgelse), så han

hade ju viss erfarenhet av bilhandel. Men nu skulle han starta en exklusiv agentur på Åland för lyxbilar. Ett stort problem var att en Mercedes Benz-agentur krävde att han hade råd att ha ett reservdelslager. Det hade han inte utan banklånet. Men Anders kämpade på mot alla odds. För att få in pengarna snabbare cyklade han hem till kunderna och lade fakturorna i deras brevlådor. Det sparade också på kostnaderna för porto. Medan kompisarna festade jobbade Anders stenhårt.

"Jag ska nog fan visa dem. En dag ska jag vara med och äga Ålandsbanken."

Försäljningen av dyra bilar på Åland gick bra och han klarade sig utan banklånet. Snart köpte till och med bankdirektören en Mercedes Benz av Anders. Med tiden blev de vänner. Anders sparade så mycket han kunde och köpte aktier i Ålandsbanken i omgångar. Han satsade också på att bygga företag i andra branscher, bland annat med fokus på mat och taxfreeförsäljning på Östersjön. På 1980-talet hade Anders köpt så många aktier i Ålandsbanken att han kunde ta plats i förvaltningsrådet. Han hade fått sin revansch:

– Jag älskar att tävla och det är ju roligare att vinna än att förlora. Det var en revansch som hette duga. Det kändes verkligen bra.

Idag har Anders inflytande över Ålandsbankens verksamhet som största ägare. Utan hans mod och uthållighet i styrelsen, och som delägare, hade banken kanske förblivit en lokal aktör. Men Ålandsbanken är en pigg utmanare till storbankerna i Sverige och på finska fastlandet.

I år har Ålandsbanken stort jubileum och när vi frågar Anders vad det betyder för honom säger han:

– Att företaget nu firar 100 år visar på att Ålandsbanken är ett stabilt företag med en stolt historia av både affärsmässighet, flit och framsynthet. Naturligtvis är det också ett kvitto på alla de goda relationer vi både haft och har med våra kunder.

Kärlek till familj, djur och kultur

Marken rämnade under fötterna på Anders när hans äldre bror Lars avled i sviterna efter en hjärtattack för tio år sedan. Bröderna stod mycket nära varandra och Anders och Lars var ett välkänt radarpar på Åland. Lars stod för politiken. Han var socialdemokrat och Ålands finansminister under perioden 2005–2007. Anders stod för företagandet.

Tillsammans var de oslagbara. De brann båda för Åland och har gjort storverk i det lilla. Numera är det brorsonen Peter Wiklöf, vd för Ålandsbanken, som står Anders närmast.

Till familjen hör hustrun Rita och hunden Bjösse. Det är en liten vit ullig Coton de Tuléar. Han är av samma hundras och har samma namn som Anders förra hund. Den förra Bjösse tillbringade han varje dag med under sexton år:

– Jag saknar gamla Bjösse. Han var ju som vårt barn, säger han.

Paradiset Andersudde vid Ålands hav

Anders och Ritass fritidsbostad, Andersudde, ligger en mil från Mariehamn på en udde med strålande utsikt över Ålands hav. Det är ett magiskt läge.

Det märks att Anders är en djurvän av hela sitt hjärta. Vid infarten har han låtit anlägga en liten sjö med vågmaskin, så att inte isen lägger sig. Gässen behöver öppet vatten för att trivas året runt. Utspritt på tomten står små välbyggda hus, som är isolerade och har golvvärme. Husen är till för katterna, men de lockar nog andra gästande smådjur också. I båthuset håller svalorna till. Anders låter dem vara ifred, så båten får ligga i vattnet bredvid.

"Kungen av Åland" kommer hit varje dag, även när sommarsäsongen är över. Här känner han frihet och inspiration. Huset har byggts ut i omgångar för att Anders ska få plats med den växande konstsamlingen. Anders har en av de främsta privatägda konstsamlingarna som finns i Norden. Han samlar på finländsk och svensk konst från förra sekelskiftet. På Andersudde hänger målningar av kända konstnärer som Anders Zorn, Carl Larsson, Helene Schjerfbeck och Albert Edelfelt. Här hänger också en kopia av Peter Dahls mäktiga målning "Stolta stad" som är utlånad till en utställning på Sven-Harrys konstmuseum i Stockholm. Det blev livat i Sverige 2005 när målningen såldes till rekordpris på Bukowskis för 5,7 miljoner kronor till "en okänd köpare". Med tiden visade det sig att det var Anders som utökat sin samling med smycket i den svenske konstnärens svit med Bellmanmotiv.

Det goda livet

Anders är en finsmakare. Han dricker inte champagne, men gärna rött vin. Han äter också gott i goda vänners lag. På våren reser

han till Rivieran med privat jetflyg:

– Jag åker till Nice för ljusets skull. Jag bor alltid i samma rum på klassiska Negresco och jag brukade dricka kaffe med den gamla damen, ägaren av hotellet. När jag kommer till Nice hissar de den åländska flaggan som fladdrar mellan trikoloren och EU-flaggan. Då känner jag mig stolt över Åland, säger han.

"Roligare att ge julklappar än att få"

Anders bjuder på sig själv och delar gärna med sig av sina upplevelser. På den privata tennisarenan med tvåtusen platser har både tennisstjärnor och musiker uppträtt för specialinbjuden publik.

Det stora intresset för kultur, och ödmjukheten inför det faktum att det gått så bra för honom, har väckt Anders vilja att dela med sig. Han menar att ett litet samhälle som Åland behöver konst, idrott, teater, konserter, opera och fotboll. Det är ett kitt som förenar ålänningarna, menar han:

– Människor behöver kultur. De handlar i mina butiker, bor på mina hotell och äter på min restaurang. Då ska väl jag kunna bjuda igen. Det är roligare att ge julklappar än att få. När man har möjlighet tycker jag att man ska dela med sig, säger han.

När Anders avslutningsvis visar den specialbyggda tennisarenan spelar han Sissel Kyrkjebös sång "Innerst i sjelen" på hög volym. Den norska sångerskan uppträdde på förra sommarens gratiskonsert i Mariehamn, där 10 000 ålänningar och gäster njöt av upplevelsen på hans födelsedag. ■

Om Anders Wiklöf

Familj: Hustrun Rita och hunden Bjösse.

Bor: Villa i Mariehamn och fritidshuset Andersudde.

Gör: Grundare och ägare av Wiklöf Holding, största ägare av och styrelseledamot i Ålandsbankens styrelse, konstsamlare, kommerseråd samt hedersdoktor vid Åbo Akademi. Grundare av Östersjöfonden vars ändamål är att främja och stöda forskning samt annan verksamhet som rör skyddet av Östersjöns miljö.

Intressen: Konst, musik, natur & miljö, inredning, bilar.

Tips till en entreprenör: "Var dig själv som du var när du var 15 år och körde moppe."

Åland Index i svensk fintech-startup

Ända sedan lanseringen 2016 har Åland Index fått stor uppmärksamhet och möjligheten att automatiskt få se sin konsumtions miljöpåverkan har nått världens alla hörn. För Ålandsbanken är det ett av flera sätt att visa hur vi vill ta ansvar och samtidigt ge våra kunder ett bra beslutsunderlag.

Text: Mathias Wikström, foto: Henrik Kindgren

I höst lanseras appen DO utvecklad av fintechbolaget Doconomy där Åland Index är en viktig komponent. Vi har fångat Nathalie Green, vd och Helena Mueller, styrelseordförande, för att höra mer om planerna framöver.

Hållbar konsumtion utan pekpinar

– Doconomy är i grunden en filosofi och

grundläggande idé om hur vi som människor med vår konsumentmakt kan påverka, göra skillnad och bidra till positiv förändring. Vi skapar ett ekosystem av klimatsmarta banktjänster och ett community där man kan lära av varandra och inspireras till att förändra sitt beteende, säger Nathalie Green, vd på Doconomy.

Att konsumera smart och klimatkompen-

sera för de köp som man gör är exempel på tjänster som DO levererar. Genom Åland Index möjliggör DO mätning av koldioxidavtrycket i varje korttransaktion. I tillägg kan man sedan klimatkompensera i FN-certifierade projekt.

– Det finns en vilja hos många konsumenter att agera mer hållbart, men samtidigt en brist på kunskap om de sociala och miljömässiga effekter som våra vardagliga inköp

Anne-Maria Salenius, Helena Mueller och Nathalie Green

innebär, menar Helena Mueller som är styrelseordförande i Doconomy och fortsätter

– Tanken med Doconomy är att komma åt detta problem genom att erbjuda en app och ett betal- och kreditkort som mäter och visar klimatpåverkan från varje inköp – och att därefter erbjuda konsumenten möjlighet att kompensera för sin klimatpåverkan, antingen genom att finansiera FN-certifierade projekt i utvecklingsländer eller att investera pengarna i hållbara fonder med positiv påverkan. Eftersom det är bättre för klimatet att inte konsumera alls, så erbjuds också konsumenten möjlighet att spara pengar på ett klimatsmart sparkonto där en del av räntan automatiskt avsätts för klimatkompensation.

Varför behövs DO?

Om alla människor på jorden skulle leva som vi gör i Finland skulle vi behöva resurser från mer än fyra planeter. Finländarens genomsnittliga koldioxidutsläpp är ca 10,3 ton per år och det behöver minska med hälften fram till 2030. För att minska koldioxidutsläppen krävs drastiska livsstilsförändringar.

– DO är en smart privatekonomiapp som hjälper kunden att få bättre koll på hur livsstil och konsumtion kan bli ett sätt att bidra till positiv förändring. I grunden vill vi använda effektiviteten i det ekonomiska systemet till att skydda naturens sårbara ekosystem, avslutar Nathalie.

Anne-Maria Salenius, som är ansvarig för Åland Index i Ålandsbanken menar att klimatfrågan på riktigt börjar få fäste:

– Vi är mycket stolta över att bolag med idéer i framkant väljer att samarbeta med oss och det är uppenbart att fler och fler bolag behöver ta ett större och tydligare ansvar för miljön. Både för mig personligen och för Ålandsbanken är hållbarhet en prioriterad fråga. Tillsammans kan vi skapa stor skillnad. ■

DO-kortet lanseras under hösten 2019. Förutom att mäta miljöpåverkan är själva kortet gjort av majs och är biologiskt nedbrytbart.

”Om alla människor på jorden skulle leva som vi gör i Finland skulle vi behöva resurser från mer än fyra planeter.”

Vad är Åland Index?

- Sommaren 2016 lanserade Ålandsbanken Östersjökortet - världens första betalkort som mäter miljöpåverkan på kortinköp.
- Kortet är kopplat till Åland Index, ett beräkningssystem, som Ålandsbanken har utvecklat tillsammans med samarbetspartner.
- Beräkningssystemet räknar ut mängden koldioxidutsläpp för varje korttransaktion.
- Innovationen har presenterats på FN:s huvudkvarter i New York som ett konkret exempel för att uppnå miljömålen.
- Ålandsbanken erbjuder Åland Index för andra banker.
- Åland Index vann det prestigefyllda Grand Prix-priset i världens största kommunikationstävling, Cannes Lions, med över 42 000 tävlingsbidrag.

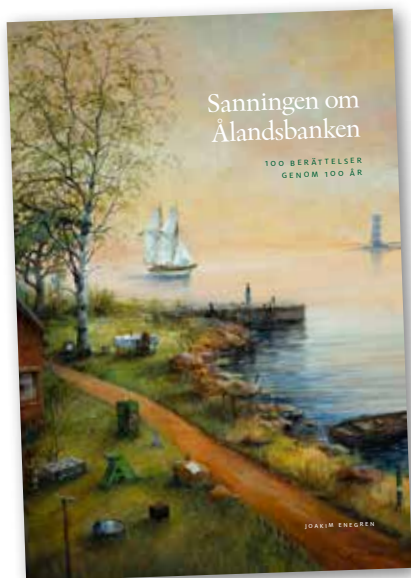
”DET PERSONLIGA MÖTET SKA ALLTID FÅ TA TID”

Hundraåringen som tog sats för framtiden

Det är inte många nittionioåringar som har händerna lika fulla som Ålandsbanken hade under 2018.

– Det är en mycket pigg 100-åring som tar sats för vår fortsatta resa, säger vd Peter Wiklöf.

Text: Anders Carlén, foto: Viktor Fremling

Redan ett par månader in i bankens jubileumsår har Peter Wiklöf hunnit hålla flera 100-årstal för både kunder, anställda och journalister. Också om han justerar sin infallsvinkel efter publiken är den röda tråden densamma: i en relationsbank är det personliga mötet kärnan i verksamheten.

– Att sätta sig ner, samtala och lära känna varandra och varandras behov är grunden i det vi gör. Hos oss ska det personliga mötet alltid få ta tid. Det är väl den främsta skillnaden mellan oss och storbankerna. De har slutat möta sina kunder, säger Wiklöf.

Vad gäller digitala lösningar välkomnar han all teknologi som bidrar till att sammanföra människor och göra vardagen enklare.

– Men teknologin får aldrig bli en mur mellan oss och våra kunder, vi ska aldrig avskärma oss från kunden. Istället ska vi fortsätta bygga den värdestyrda bank vi vill ha. I den banken ryms både det traditionella mötet och de digitala dimensionerna.

Samtidigt är det ingen överdrift att Ålandsbanken har etablerat sig som en sann möjliggörare för snabbfotade fintech-bolag. Redan 2015 inledde banken sitt första samarbete med Dreams vars spartjänst sedan dess har gjort succé: under 2018 nåddes milstolpen 100 000 svenskar som sparar hos Ålandsbanken via Dreams.

I slutet av 2018 offentliggjordes sedan ett nytt samarbete, den här gången med bolaget Doconomy som kombinerar erbjudanden

inom hållbarhet med finansiella tjänster och sparande.

– Och Doconomy gör det i en kombination som inte matchas av någon annan i världen. Eftersom sparande och hållbarhetsfrågor ligger oss varmt om hjärtat känns också det här samarbetet rätt. Det bygger på en gemensam värdegrund, säger Wiklöf.

Han sticker inte under stol med att han gillar att banken kan agera trampolin för uppstickare som Dreams och Doconomy. Men samtidigt vet han utmärkt väl vad som har möjliggjort att man i år får blåsa ut 100 tårtljus.

– Tjänster och teknik förändras över tid, men inte människans grundläggande behov av exempelvis trygghet. Vi har alltid byggt vårt erbjudande på att jobba i nära relation med våra kunder, säger Wiklöf.

Trots att det nittionioende året var fullspäckat hann man också förbereda för jubileumsåret. Bland annat skrevs boken *Sanningen om Ålandsbanken*.

På följande tre sidor bjuder vi på 3 av de 100 historierna. ■

KORTET SOM CHARMAD E HELA VÄRLDEN

Den ljuvaste 40-åringen

Text: Joakim Enegren, foto: Ålandsbankens arkiv

Världen är full av exklusiva kreditkort. Men skulle du komma på tanken att vila din blick på något av dem? Nej. Titta nu på bilden här ovan och hitta din inre harmoni.

Fångades du av bilden? Då är du i gott sällskap. Sedan 1979 har butikspersonal och servitörer världen över fascinerat stirrat på kortet. Utomlands har man ibland vägrat tro att det vackra kortet faktiskt är ett betalkort.

– Utan Visaloggan hade det varit kört utomlands. Ändå har kortet fått otroligt mycket beröm genom åren, säger Gunilla Roberts som under sina 40 år på banken administrerade tusentals kort.

Hur kom det sig att Ålandsbanken blev den första banken i Finland att använda en naturbild på sitt betalkort?

– Först försökte vi oss på att rita olika kort-

motiv. Vi tänkte att det skulle se ut som en sedel eller check men det blev inte bra, säger Torbjörn Eliasson, som var marknadschef på banken när kortet lanserades 1979.

Eliasson hade märkt att alla banker erbjöd hejdlöst tråkiga betalkort.

– Så jag fick idén att vi kunde ha ett foto. Ingen annan bank hade ett färgfoto på sina bankkort. I ett gammalt arkiv med bilder av fotografen Uno Markström hittade jag en diabild av Marhällans fyr och den använde vi.

Nu kunde vi utbrista "Det är bara ett betalkort!" Men då skulle vi förringa den effekt som kortet hade. På fastlandet blev det charmiga kortet en subtil närvaromarkering som ingen reklamkampanj kan överträffa. Sedan 1982 har kunder stolt visat kortet för sina avundsju-ka vänner och det finns historier om att kortet

varit avgörande när man funderat på att byta till Ålandsbanken.

I dag har det 40-åriga motivet fått sällskap av andra kortbilder*. Men eftersom det fortfarande finns i bankens sortiment ska vi höja en skål för både Uno Markström, Marhällans rödsvarva fyr och Finlands äldsta bankkort med naturmotiv. Eller är det Nordens äldsta? Eller kanske världens äldsta?

Hur som helst, skål! ■

Utdrag nummer 34 ur boken "Sanningen om Ålandsbanken".

* Sedan maj 2019 har alla Ålandsbankens kort Östersjömotivet. Marhällan finns som tillval på debitkort.

DEN GRÖNA APOSTELNS ENTRÄGNA KAMP

”Det måste finnas en tok som driver på”

Text: Joakim Enegren, foto: Viktor Fremling

I början av 1980-talet hade Ålandsbanken ett problem som svällde för var dag. Datavågen sköljde över banken och man höll på att drunkna i pappersavfall. Vaktmästaren Sven-Åke Löfström blev mannen som kavlade upp ärmarna. Han löste inte bara det akuta problemet, han blev också Ålandsbankens första apostel för miljöfrågor. Vi börjar ändå med syndafloden av det så kallade pyjamas-pappret.

– Med datoriseringen producerade man varje dag en massa sekretessbelagda transaktionslistor för alla konton. Det var tjocka luntor av sånt där randigt pyjamaspapper som matrissskrivarna spottade ur sig.

Luntorna, som var upp till 10 centimeter tjocka, cirkulerade under dagen inom banken. Följande dag rapade skrivarna ur sig nya listor. Dagslistorna ynglade av sig och fick snart sällskap av månadslistor och andra speciallistor.

– Och allt skulle förstöras. Först provade vi en papperstugg men det funkade inte, en av oss på vaktmästeriet stod ju nästan hela dagen och matade den där maskinen. Det blev enorma mängder strimlat papper och vi körde flera gånger i veckan till soptippen med proppfulla sopsäckar, säger Löfström.

Efter ett försök att bränna allt papper i bankens värmepanna insåg han att situationen var ohållbar, både ur ett praktiskt och miljömässigt perspektiv. Det var då han fick tips om ett företag i Stockholm som kunde ta hand om avfallet för återvinning.

– Sedan började vi transportera vårt pappersavfall till dem, det blev lösningen på problemet.

Det goda med allt pyjamaspapper var att Sven-Åke Löfström fick upp ögonen för hållbarhetsfrågor.

– Jag började fundera på hur man kan ta hand om vissa material och se på hela koncernen ur ett hållbarhetsperspektiv. Den

viktigaste frågan var ju inte vilka problem som fanns utan hur vi kunde undvika problemen. Där var föreläsningar av professor Karl-Henrik Robèrt från organisationen Det naturliga steget en viktig inspiration.

Tyvärr har inte 1980-talet gått till historieböckerna som det gröna decenniet. Och i början fick Löfström tidvis kämpa för att göra sig hörd.

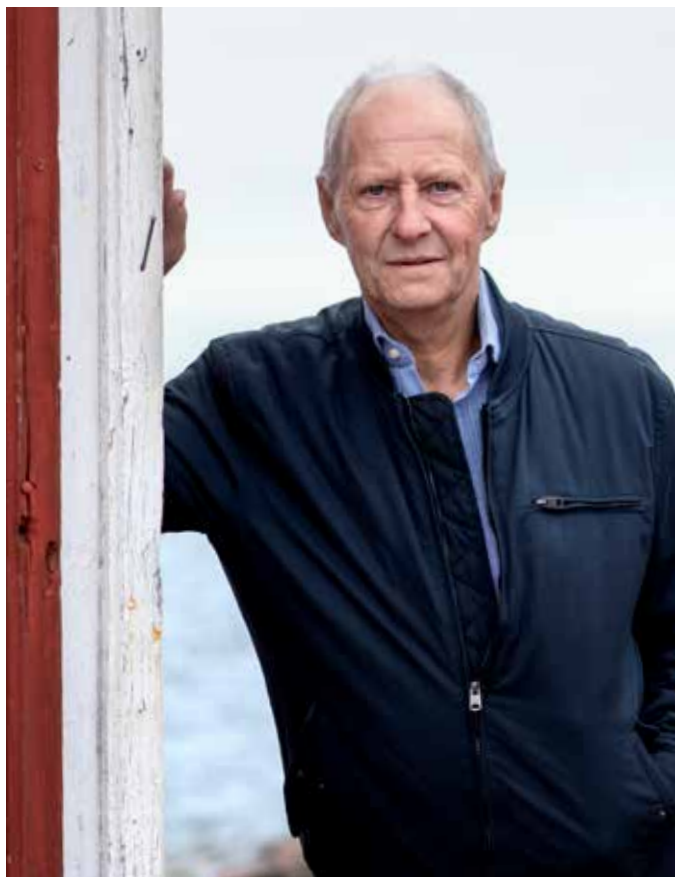
– Den allmänna inställningen var att det inte finns några problem och de som sysslade med miljöfrågor blev kallade det ena och det andra.

Men trägen vinner och med tiden fick Sven-Åke Löfström presentera bankens miljöarbete för nyanställda (han är också författaren av bankens första miljöpolicy).

– Och när jag hade större miljöfrågor kunde jag presentera dem för bankens ledning. Där började man inse att det var bättre att vara först med hållbara lösningar än att haka på senare när lagstiftningen kom emot.

Sålunda kunde han bland annat driva igenom att Ålandsbanken tidigt tecknade avtal om grön el, han fick igenom åtgärder för att minska koncernens förbrukning av el, vatten och papper. Senare installerades till och med solfångare på huvudkontorets tak.

När Sven-Åke Löfström blickar tillbaka

Sven-Åke Löfströms kamp för miljön har under åren sträckt sig långt utanför banken. Bl a har han varit ledamot i byggnads- och miljönämnden i Eckerö kommun

säger han sig vara nöjd med vad han åstadkom under sina år som Ålandsbankens gröna apostel.

– Visst slog jag huvudet i väggen många gånger. Men det måste finnas en tok som driver på förändringar, annars blir det ingenting. ■

Utdrag nummer 54 ur boken ”Sanningen om Ålandsbanken”.

KONSTEN ATT SÄTTA NY BANKSTANDARD

Adjö, ni härligt fluffiga marginaler

Text: Joakim Enegren, foto: Viktor Fremling

Knappt hade man hunnit korka champagneflaskorna för att fira bankens systemförsäljning sommaren 2002 så kunde ett nytt problem skönjas. Ett problem som kom att stjälpas hela idén med att vara en bolånebank.

På fastlandet hade Ålandsbanken sakta men säkert byggt upp sitt rykte som en bolånebank med prisvärda marginaler. Med 2,25 procent hade man vid intåget på fastlandet ett av marknadens bästa erbjudanden. Omkring 2003 började marginalerna komma ner rejält. Vad hade hänt? Vi låter vd Peter Wiklöf förklara:

– Bankerna hade fått skapa sina egna modeller för hur de bedömer risker. Och får bankdirektörer räkna på sina egna risker så kommer de att visa att det inte finns några. Det var storbankerna snabba med att ta till sig, vilket ledde till att kapitalkraven för att hålla på med bolån störtök.

Med fri tillgång till pengar för att finansiera bolånen och ingen kapitalkostnad fick bankerna en fin avkastning på det egna kapitalet – också om marginalerna fladdrade iväg i vinden.

– Plötsligt såg vi marginaler på bara 0,3 procent. I Finland och i stora delar av övriga världen hade man slutat att ta betalt för risk och den utvecklingen blev ju upprinnelsen till finanskrisen 2008, säger Wiklöf.

Vad ska man göra om man inte kan tjäna pengar på bolån? Man ska bli bättre på spar- och placeringstjänster. Men att börja kränga produkter till höger och vänster var inte ett alternativ och marknaden var redan gödslad med sådana erbjudanden. Faktum är att situationen visade sig vara ett gyllene tillfälle

för Ålandsbanken. Det var hög tid att visa finländarna vad man menade när man sade sig vara en relationsbank. Dessutom hade man aldrig lyckats vrida till en vettig finsk översättning av ordet relationsbank. För den växande finskspråkiga kundkretsen lät relationsbank så reklamigt som ett ord kan låta. Med andra ord: bättre att visa i stället för att snacka.

Man beslöt att sluta med traditionell retail banking. När journalister och andra ringde och ville veta bankens lägsta marginal svarade man "Sånt sysslar vi inte med". I stället valde man att se varje kund som en större helhet.

– Vi skulle följa precis samma spår som vi alltid följt på Åland. Vi skulle sätta oss ner med kunden och ta reda på hur vi på bästa sätt kunde vara till nytta. Vi var tvungna att ha modet att fråga kunden vad hon innerst inne tyckte var det viktiga i livet. En rådgivares främsta roll är ju egentligen att få kunden att sitta still en stund och inte bara rusa vidare, säger Peter Wiklöf.

Låter det som reklamprat? Kanske, men banken hade ett bevis för att man menade vad man sade. Det var ett bevis kunderna upplevde som något helt fantastiskt: de inbjöds att sätta sig ner och diskutera sin ekonomi.

– När vi började vår expansion på fastlandet i bankkrisens efterdyningar på 1990-talet stängde storbankerna sina kontor på löpan-band. Istället erbjöd de kunderna kölappar och lång väntetid. Vad gjorde vi? Vi öppnade hemtrevliga kontor där kunden fick sitta och diskutera i lugn och ro.

En så enkel sak, i kombination med att man

under 90-talets krisår inte hade lyft bankstöd, visade sig vara starka argument. Och än viktigare, när man sedan 2004 presenterade konceptet Premium Banking för kunderna lät det inte bara trovärdigt utan riktigt vettigt.

– Världen och kunderna hade förändrats och då var det helt rätt tid att erbjuda en helhet med tjänster kring placeringar, finansiering, livsstil och trygghet. Dessutom var det ett konkret sätt att presentera vad vi menade med relationsbank, säger Wiklöf.

För den lilla bankens självförtroende var det också en hälsosam övning. År 1987 hade man varit först i Finland med Private Banking-konceptet och drygt 15 år senare, gick man i bräschen för en ny nordisk bankstandard. I sju år fick Ålandsbanken vara ensam med sitt koncept. Men 2011 noterade Peter Wiklöf att Swedbank hade hakat på med sin version av Premium Banking.

– Namnet är kanske inte det mest originella men jag blev ändå lite sur och skickade ett brev till deras vd Michael Wolff och bad dem byta namn på tjänsten.

Innan Wiklöf fick svar började Premium Banking dyka upp här och där. Både Nordea och Aktia tyckte att namnet också passade dem. Peter Wiklöf fick nöja sig med att sucka och rycka på axlarna.

– Men originalet är ändå bäst, ler han.

Kanske det, men att vara bäst i storbankernas Finland är en sak. Att få fotfäste på Nordens tuffaste finansmarknad är en helt annan sak. ■

Utdrag nummer 89 ur boken
"Sanningen om Ålandsbanken".

PROTEIN FRÅN LUFTEN, NYUPPFUNNEN PAPPERSKASSE, STÄDNING AV STRÄNDER

Innovationer och lösningar för ett friskare Östersjön får finansiering

Östersjöprojektet stöder i år projekt som främjar Östersjöns tillstånd med 300 000 euro. Projekten representerar en bred skala av lösningar, allt från mer traditionella miljö-
uppfostringsprojekt till innovationer från science fiction-världen.

Text: Crista Tammela, Jouni Kantola, foto: Teemu Moisio

Östersjöprojektets ansökningstid var öppen från maj till september 2018 och projektet mottog 128 ansökningar, vilket är lite mer än året innan. Det centrala temat bland ansökningarna var minskning och ersättning av plast. Mest ansökningar inkom till kategorin för engagerande projekt, där ansökningarna beskrev olika innovativa lösningar på miljö-oppfostran och ökning av medvetenhet inom olika målgrupper.

Det internationellt uppmärksammade startupföretaget Solar Foods från Esbo finansierades med 50 000 euro. Finansieringen kommer att investeras i planeringsarbetet för en ny fabrik som placeras i Finland.

– Det behövs en produktionsanläggning i Finland, men vi har ännu inte haft något konkret att presentera. Tack vare finansieringen från Östersjöprojektet kan vi nu påbörja planeringsarbetet av en produktionsanläggning, säger Solar Foods vd Pasi Vainikka.

Solar Foods affärsidé är som science fiction – att tillverka matprotein från luften med hjälp av bakterier och solenergi – och den har en enorm miljöpotential. Om största delen av det protein som vi äter skulle tillverkas genom att ta tillvara koldioxid från luften, skulle vi kunna återställa en del av den mark som vi nu använder för jordbruk och boskapsuppfödning till skogar och andra kolsänkor som befrämjar den biologiska mångfalden. Samtidigt minskar vi näringsavrinningen från jordbruket och problemen det orsakar i vattendragen.

Östersjöprojektet finansierade i år följande projekt:

Snygg Beach, Håll Skärgården ren r.f., treårigt samarbete, 90 000 euro

En karttjänst för hållbar markanvändning, Button Program r.f., 65 000 euro

Solar Foods, 50 000 euro

Kolodlingsnätverk, Förbundet för Ekologisk odling, 33 000 euro

Varför skydda Östersjön, Helsingfors Montessori-skola, 17 500 euro

Städa Åland - För ett ösamhälle fritt från skräp, Ålands Natur & Miljö r.f., 10 000 euro

BagIt, 9 500 euro

Ålandsbanken har i år även varit med och stöttat Östersjön genom miljöorganisationen WWF Finland med 25 000 euro.

Flera av årets finansierade projekt tar itu med plastskräp

Även detta år ser vi att det är flera av de sökande som riktar in sig på plastskräp. Det svenska startupföretaget BagIt strävar efter att ersätta plastpåsar och utveckla en papperskasse som tål både tyngd och väta. Papperskassen ska även lämpa sig som soppåse bättre än traditionella papperskassar.

– Våra kassar är 100 % papper. Nyckeln i vår lösning ligger framför allt i påsens design samt i papperskvaliteten som vi använder, säger grundaren av BagIt Nora Östman.

Håll Skärgården ren rf:s kampanj Snygg

Beach samt Ålands Natur & Miljö rf:s städprojekt Städa Åland svarar för att städa stränderna. I projektet Städa Åland uppmuntar man allmänheten till talkoarbete för att städa stränderna och resultaten registreras i nätportalen som nu utvecklas.

– Under kampanjen i maj förväntar vi oss hundratals deltagare. Den verkliga målsättningen är att få med människorna på städtalko året om och få dem att rapportera skräpet som de plockat från naturen till vår projektsida på www.stadaaland.ax, säger Sofia Enholm på Städa Åland. ■

Sofia Enholm från Ålands Natur & Miljö r.f. och Mikael Mörn, Ålandsbanken.

ANSÖKNING PÅGÅR!

Mera information om hur du kan ansöka om finansiering hittar du på webbplatsen www.balticseaproject.org.

Sedan år 1997 har Ålandsbanken donerat över 2,3 miljoner euro till olika miljöprojekt. Årligen donerar banken ett belopp som motsvarar upp till 0,2 % av depositionerna på Östersjökonton. Genom Östersjöprojektet stöder Ålandsbanken goda idéer som främjar Östersjöns tillstånd.

SÅ GICK DET SEDAN FÖR Östersjöprojektets *vinnare* 2017

Text: Tarja Vilén, foto: Jetro Stavén, Adobe Stock

År 2017 mottog Östersjöprojektet 124 ansökningar. I många ansökningar syntes oron för havets växande problem med plastavfall och mikroplaster. Över hälften av alla röster i projektets publikomröstning gick till projekt med plasttema.

Tävlingens vinnare, Clewat Oy:s uppsamlingsanordning för plastopor, fick 37 procent av rösterna. Nio projekt finansierade av Östersjöprojektet delade på nästan 250 000 euro.

PLACERING 2

Biologiskt nedbrytbara förpackningar redo för världen

För ett år sedan tilldelades Sulapac andra pris i Östersjöprojektet, med en prissumma på 50 000 euro. Företaget tillverkar biologiskt nedbrytbara designförpackningar. Sedan dess har Sulapac tagit ett stort steg framåt på området. Tillsammans med skogsbolaget Stora Enso har Sulapac utvecklat ett biologiskt nedbrytbart sugrör. Lyxvarumärket Chanel har investerat i företaget och Fazer samt Lumene har blivit dess samarbetspartner.

Magasinet Wired valde av en god anledning Sulapac till sin Top 100-lista över Europas hetaste startup-företag. Under förra året har Sulapac framgångsrikt fortsatt på vägen mot massproduktion av biologiskt nedbrytbara förpackningsmaterial fria från mikroplaster. Vinsten av priset Worldstar i en internationell förpackningstävling visade att även biologiskt nedbrytbara förpackningar kan vara av toppdesign.

Sulapac-materialet är en sammansättning av träflis och biologiskt nedbrytbart bindemedel som utvecklats enligt nya modeller. Sulapac och skogsbolaget Stora Enso har tillsammans utvecklat en biologiskt nedbrytbar ersättare för plastogrör, ett träbaserat sugrör, som blev färdigt för massproduktion under våren.

– Det häpnadsväckande med uppfinningen är att Sulapac-materialet kan ersätta plasten i befintliga sugrörsfabriker och redan befintliga massproduktionsanläggningar. Att övergå till Sulapac-materialet kräver varken nya fabriker eller stora investeringar från tillverkaren, be-

rättar Sulapacs marknadschef Antti Valtonen.

Företagets grundare, Suvi Haimi och Laura Kyllönen, vill utveckla vackra men ekologiska förpackningar som ska ersätta plastförpackningarna som blivit ett miljöproblem. Haimi och Kyllönen har flera års erfarenhet av medicinska biomaterial.

– Vår målsättning är att vara världsledande tillverkare av material för hållbar utveckling. Även om Sulapacs material är biologiskt nedbrytbart uppmuntrar vi inte till att kasta det i naturen, utan att återvinna det i vanlig ordning, påminner Valtonen.

Redan från starten har visionen varit att göra någonting som kan förändra världen. Världen måste räddas från plastskräp. Mest bekymrade är Sulapacs företagarduo över havens förorening.

– Med hjälp av prispengarna från Östersjöprojektet kunde vi få mer information om hur förpackningar bryts ned i haven och utveckla recept för material som kan brytas

ned i haven. Prispengarna har haft stor betydelse då de möjliggjort snabba resultat.

Användningen av fullt biologiskt nedbrytbara förpackningar och förpackningsmaterial utan mikroplaster förväntas växa ca sju procent årligen. ■

PLACERING 1

Över 100 forskningsområden – för plastfria vatten

För ett år sedan vann 34-åriga Johannes Myllykoski från Karleby Östersjöprojektets huvudpris, finansiering på 70 000 euro, för sin samlare för plastavfall. Tack vare vinsten har Myllykoskis företag Clewat Oy fått nya finansierare och tillverkat sin första havsdugliga farkost för städning av hav. I sommar är målet att gå igenom 100 forskningsområden i Finlands insjöar och havsområden och hantera en miljon liter vatten per område.

Förra året var ett hektiskt år för Johannes Myllykoski och Clewat Oy:s verkställande direktör Janne Saarikko. Samlaren för plastavfall har medverkat i nya forskningsprojekt och presenterats på mässor. Därtill har man förberett fältstudieresor till både inhemska och utländska vatten.

– Tack vare publiciteten vi fick via Ålandsbankens Östersjöprojekt har projektet tagit enorma steg framåt. Vår nya städningfarkost är som bäst på väg till hallen i Karleby. Farkosten är sju meter lång, 2,3 meter bred och kan hantera 200 kubikmeter vatten samt ca 100 kubikmeter avfall i timmen. Skräp i storleken 0,5 mm–20 cm kan separeras från

vattnet, berättar Myllykoski.

Företaget har ambitiösa målsättningar. Att enbart samla upp plastskräpet räcker inte, utan företaget vill samtidigt öka medvetenheten, återanvända avfallet samt producera olika slags forskningsdata för universitet och samarbetspartner.

– Vi vill ta med samlaren till olika slags vattenförhållanden. Under testrundan i våras samlade vi in forskningsdata och gav sedan forskare fri tillgång till materialet. Ett stort sampel gör det möjligt att kartlägga vattnens tillstånd, förklarar Saarikko.

Målsättningen är att allt insamlat avfallsmaterial går till återanvändning hos

samarbetspartner och att inget hamnar på avstjälpningsplatsen.

– Vi kan städa upp problemet, men beslutsfattarna måste ingripa i orsaken och bygga någon slags infrastruktur för att förhindra att problemet uppstår och förvärras. Vi har haft möten på ministernivå och många tror starkt på vårt projekt. På grund av byråkratin går det dock långsamt framåt.

Havens avfallsproblem oroar alla länder och diskuteras ofta. Avfallet måste samlas upp innan det sjunker ner till botten, då det till exempel i fråga om världshaven är omöjligt att städa upp på botten. ■

Havens plastavfall

Uppskattningsvis 12 miljoner ton plastsoapor hamnar årligen i världens hav, vilket motsvarar lika mycket som om en sopbilslast av plast skulle ha dumpats i havet varje minut.

Ca 95 procent av all plast används bara en gång och kastas sedan bort.

Tillverkning av plast har ökat snabbt, många plaster är närapå eviga och innehåller dessutom skadliga kemikalier.

Enligt undersökningar är 90 procent av skräpet vid Helsingfors kuster plastbaserat. År 2015 hittade svenska forskare ett plastskräp per tusen liter vatten i Östersjön.

Plasten mals till mikroavfall i haven, äts upp av fiskarna och hamnar till slut i vår egen näringskedja.

Nu blir alla våra kort Östersjökort

Text: Therese Pettersson, Crista Tammela

Östersjökortet finns nu tillgängligt för alla Ålandsbankens kunder. Som kund kommer du att få ett Östersjökort när ditt nuvarande kort går ut. Östersjökortet innehåller samma egenskaper som ditt nuvarande kort och därtill är alla nya kort försedda med funktionen för kontaktlös betalning. Kortet är producerat i ett miljövänligt material och kortets utseende fungerar som en påminnelse om att tänka på miljön i vardagen.

Östersjökortet – ett världsunikt kort för den miljömedvetna

Att vi måste göra något för att minska utsläppen och stoppa den skenande utvecklingen är de flesta ense om. Men det kan vara krångligt att sätta sig in i och förstå vilka av ens egna levnadsvanor som skapar störst klimatavtryck och det kan vara svårt att veta vad man kan göra åt det.

Alla Östersjökort är kopplade till Åland Index, ett index som beräknar en uppskattning av miljöbelastningen för varje korttransaktion du gör, beroende på köpställets bransch (till exempel bensinstation, klädaffär). På så sätt

får du möjlighet att följa hur mycket just din konsumtion påverkar miljön baserat på koldioxidavtrycket av dina kortköp.

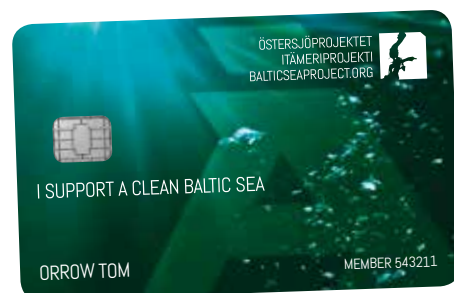
Uppskattningen av ditt koldioxidavtryck presenteras på Internetkontoret och i Mobilbanken. På så sätt hjälper vi dig som individ att förstå vilket klimatavtryck dina inköp har. Något vi vet att många har svårt att förhålla sig till vilket många gånger gör det svårt att ta första klivet till förändring. Utifrån detta kan du, om du vill, donera pengar till olika miljöprojekt och därmed bidra till en mer hållbar värld. Vi ger också praktiska tips på hur du kan ändra dina konsumtionsvanor och reducera ditt klimatavtryck.

Om alla hjälps åt

– Många av oss har en nära relation till Östersjön. Vi kan inte längre undvika att se hur havet påverkas av miljöförstöringen. För oss på Ålandsbanken är det tydligt att för att ta hand om våra kunder, måste vi även ta hand om den värld vi lever i. Vi vill ta vårt ansvar för att bidra till långsiktig hållbarhet såväl finansiellt som socialt och miljömässigt,

säger Mikael Mörn, direktör affärsområde Åland.

Som kund hos Ålandsbanken har du en unik möjlighet att delta i det gemensamma miljöarbetet, något som är särskilt viktigt i dag. I och med Östersjökortet och Åland Index är det nu också väldigt lätt och praktiskt. ■

Nu kan du byta ut ditt kort kostnadsfritt

Fram till den 31.7 kan du kostnadsfritt ersätta ditt nuvarande kort med ett nytt Östersjökort. Du kan göra det på Internetkontoret eller genom att kontakta din kundansvariga.

Åland Index i praktiken

1. Ett betalkort kopplas till Åland Index
2. Korttransaktionens data skickas till kreditkortsföretaget
3. Transaktionen verifieras och skickas till banken
4. Betalningsdatabasen använder indexet för att göra en uppskattning av koldioxidavtrycket
5. En uppskattning av ditt individuella koldioxidavtryck presenteras via Internetkontoret och Mobilbanken
6. Baserat på det uppskattade koldioxidavtrycket får du möjlighet att stöda miljöprojekt lokalt, globalt eller genom ändrat köpbeteende

Varför frågar banken?

Var kommer dina pengar ifrån? Vad tjänar du? Var är du född? Det är frågor banken kan ställa till dig. Orsaken är inte misstänksamhet – utan att penningtvättslagen kräver koll på kunderna.

Text: Andreas Utterström, foto: Adobe Stock

Att organiserad brottslighet försöker tvätta pengar via banker är inget nytt. Det kan handla om intäkter från människosmuggling, narkotikahandel, trafficking eller annan internationell kriminalitet. Andra försöker utnyttja bankerna i upplägg som syftar till att finansiera terrorism.

Hur stora belopp det handlar om är omöjligt att säga, men en uppskattning som Europol gjorde förra året visar att marknaden för penningtvätt i Europa omsätter minst 125 miljarder euro årligen. Dock tror den tidigare Europolchefen Rob Wainwright att den verkliga siffran "är minst det dubbla" enligt uppgifter till Dagens Nyheter.

Penningtvättslagen som trädde i kraft 2017 ska göra det tuffare att lura bankerna. I både Finland och Sverige bygger den på EU:s direktiv som ställer krav på att bankerna ska ha kunskaper om sina kunder och deras affärer.

I praktiken innebär lagen att kunderna tvingas stå ut med att bankerna är lite frågvisa. Om banken uppfattar en transaktion eller insättning som ovanlig, eller inte riktigt förstår bakgrunden, kan kunden få svara på frågor och även visa giltig id-handling. Banktjänstemannen kan till exempel fråga vad syftet med

transaktionen är, var pengarna kommer ifrån och vad de ska användas till. Det kan också vara så att banken ber om att få ta del av avtal, kvitton, fakturor eller annat underlag.

Dessutom måste banken, enligt penningtvättslagen, också känna till om kunden är en PEP (Politically Exposed Person). Det innebär att kunden har, eller tidigare har haft, viktiga offentliga funktioner i en stat eller internationell organisation. Det kan handla om allt från att ha varit statsminister till vd i ett statsägt företag. Eftersom Ålands lagtings behörighet kan jämföras med riksdagen i Finland har vi valt att inkludera åländska politiskt utsatta personer och deras anhöriga. Det betyder att vi på Ålandsbanken behandlar ledamöter i lagtinget, ministrar i landskapsregeringen och lantråd som personer i politiskt utsatt ställning. Anledningen till att banken behöver denna information är att en PEP kan utgöra risk för att utnyttjas för bland annat mutbrott.

På EU-nivå fortsätter nu arbetet med att bekämpa penningtvätt. I höstas beslutade Europaparlamentet bland annat att kontrollen av virtuella valutor, som bitcoins, ska stärkas. ■

Frågor som banken kan ställa till dig:

- Vad har du för inkomst och vad har du i sparad kapital?
- Har du ett yrke som gör att du är i politiskt utsatt ställning eller är du anhörig eller nära medarbetare till någon som har det?
- Är du skattskyldig utanför Finland?
- Vem är företagets verkliga huvudman?

Frågor vid ovanliga eller avvikande transaktioner:

- Vad är syftet med transaktionen?
- Var kommer pengarna ifrån?

EFTER FYRA ÅR AV PROBLEMLÖSNING

ÅLÄNDSKA UPPFINNARE LANSERAR BUTTERCUP

Behovet fanns: Ett sätt att förvara smör så att det alltid är bredbart. Efter fyra år av experimenterande och problemlösning är Buttercup, en världsunik smörkyl, färdig att lanseras för hugade kunder.

- Vi tillverkar på Åland och ser världen som vår marknad, säger Johan Rothberg och Donny Isaksson, duon bakom uppfinningen.

Text: Helena Forsgård, foto: Viktor Fremling

Alla som föredrar smör på sin smörgås, i sin matlagning och i sina bakverk är förtrogna med problemet. Kylskåpskallt smör är för hårt.

– Egentligen, säger uppfinnarerna bakom Buttercup, vill vi sälja mjukt och hanterbart smör och inte en avancerad teknikpryl.

De ser många fördelar med smör. Det är en ren naturprodukt utan tillsatser. Det är ofta lokalproducerat vilket innebär korta transporter.

Dessutom är smör förpackat i tunt folie istället för i engångsplastaskar med lock.

I ett kök på Kökar

Resan från idé till en produkt som är färdig att lansera på marknaden har tagit fyra år. Det började med att Johan Rothberg satt i sitt kök på Kökar, var utan bredbart smörgåsmargarin och tog smör ur kylskåpet istället. Det gick som det brukar. Brödet blev bara smulor.

Någon måste väl ha hittat en lösning på detta vanliga problem, tänkte han, och började googla. Han fann bland annat en handuppvärmd kniv och en kniv med hål i, som kunde användas för att skrapa kallt smör med, men inget som verkade vettigt och funktionellt.

Det blev startskottet till en uppfinnarresa tillsammans med kompisen Donny Isaksson, som snabbt steg på tåget. De var överens om vad de ville uppnå – en förvaringsask som håller rätt temperatur på smör, det vill säga 16–17 grader. Asken skulle dessutom vara så snygg att man vill ha den på bordet – den ska alltså inte förvaras i kylskåp – och praktisk. Lätt att använda utan klet och smet och lätt att rengöra.

Ändrad attackvinkel

Men oj, oj, oj så många detaljer det blev att fundera på. Vänner i layout- och teknikbranschen involverades och flera företag, främst i Sverige, kontaktades. En del kom med helt omöjliga förslag, andra gav en ledtråd som ledde vidare.

– Det har blivit en del gråt och skratt, till och med på samma dag, säger Donny Isaksson.

Ett exempel bland många. När en prototyp testades hördes ett tjutande ljud från fläkten, som ska kyla ner undersidan (jo, det måste finnas en sådan visade det sig). Ljudet ansågs alltför störande och en ny attackvinkel

Donny Isaksson och Johan Rothberg från Buttercup

räknades ut för att eliminera tjutet.

Smörkniven, som följer med, krävde en hel del tankemöda. Hur ska den fästas i asken? Vilket material ska användas? Hur ska man konstruera locket så att det inte blir några luftglipor som släpper in oönskat syre?

Donny kom med tiden på ytterligare en funktion som han ville ha med – en våg som visar hur mycket smör man tar för exempelvis bakning och matlagning.

På nätet

Buttercup – betyder för övrigt smörblomma på svenska – ska till en början säljas enbart på nätet. Marknadsföringen görs framför allt på sociala medier där man kan rikta sitt budskap till tänkta målgrupper.

– Bland dem matälskare som föredrar naturliga produkter, ivriga hemmakockar och -bagare, följare av LCHF-dieten och vänner av tjustiga inredningsprylar med en fiffig funktion.

Svensken Håkan Johansson, som vann bagar-VM i Prag 2014, har testat Buttercup och är förtjust. "Den är grym. Funkar riktigt bra och är väldigt snygg", säger han på webbshopen.

Alla turistanläggningar som serverar frukost behöver också en Buttercup enligt Johan och Donny.

– Man slipper alla omöjliga konstruktioner med smör som flyter i isvatten och alla engångsförpackningar som inte är klimatsmarta!

Tillverkas på Åland

Buttercup lanseras först i tre färger – grafitgrått, vitt och smörblomsgult. Knoppen finns i tre färger. Ytterhöljet är av plast som kan återvinnas. Invändigt finns en plastask som smöret läggs i. Den är löstagbar och kan diskas i maskin. Invändigt finns också

ett aluminiumhölje som bidrar till en jämnare temperaturreglering.

– Buttercupen går på el, men det räcker ofta med att låta den stå påkopplad under natten. Sedan håller den önskad temperatur under dagen.

För att formpressa ytterhöljet och innerasken av plast krävs så kallade formverktyg och varje formverktyg har specialtillverkats för varje del. Eller med andra ord – det har kostat sina modiga slantar.

Bra smörjmedel

Det är dyrt, oerhört dyrt, att ta fram en helt ny produkt. Hela utvecklingsprocessen har kostat hundratusentals euro och projektet skulle ha strandat utan lån från Ålandsbanken i samarbete med Europeiska investeringsfonden, EIF.

EIF står för halva säkerheten på de lån som beviljats.

– EIF-garantin är ett bra smörjmedel för nya innovationer, som kan bära långt om de slår igenom men som också kan innebära en viss ekonomisk risktagning, säger Johnny Rosenholm, chef på Ålandsbankens företagsavdelning.

– Buttercup är en åländsk uppfinning som tillverkas på Åland och som kan säljas i hela världen! Det är sådana injektioner vårt näringsliv behöver. ■

Ålandsbankens samarbete med EIF:

- Ålandsbanken samarbetar med Europeiska investeringsfonden (EIF) som är en del av Europeiska investeringsbanken och vars huvudsakliga uppgift är att stödja EUs små och medelstora företag med att lättare få tillgång till finansiering.
- EIF erbjuder garantiprogram för att underlätta finansiering för små och medelstora företag som vill utveckla och förbättra sin verksamhet. Det gäller både nystartade och befintliga företag.
- Lånen som Ålandsbanken beviljar garanteras till 50 % av EIF.
- Lånetiden är maximalt 10 år.
- Gäller för lån mellan 25 000 euro och upp till 7,5 miljoner euro.
- Ålandsbanken erbjuder en förmånligare totalränta på sin finansiering.

5 frågor till Peter Wiklöf

1 Ålandsbankens huvudkontor ligger ute på en ö mellan den svenska och finska marknaden. Vad har ni för målsättningar gällande arbetsresor och har ni uppnått dem?

Vi har medvetet jobbat för att förändra resebeteendet inom koncernen. Vi försöker att i så stor utsträckning som möjligt välja att resa med båt eller tåg framför flyg. Dessutom har vi många digitala möten via videotjänster. Förra året lyckades vi sänka vår totala koldioxidbelastning med 14 % och när det gäller resor sjönk det med 19 %. Målsättningen för 2019 är att sänka helheten med ytterligare 10 %.

2 Ålandsbanken är banken som värdesätter personliga relationer, och för att kunna skapa dem behövs nöjda och engagerade medarbetare. Hur jobbar ni med detta?

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare och vi jobbar enligt våra värdeord ansvarsfull, personlig och ambitiös. Vår målsättning är att skapa långa kundrelationer där vi inte försöker maximera lönsamheten i varje enskild kundkontakt eller varje enskild transaktion. Vårt arbetssätt där varje medarbetare får ett stort personligt ansvar samt frihet att anpassa vårt erbjudande efter kundens behov tilltalar många och skiljer sig delvis från en stor del av branschen.

3 Ålandsbanken är en föregångare inom fintech-partnerskap. Vad betyder open banking för er?

Ålandsbanken har lång erfarenhet av att samarbeta med andra aktörer. Vi har framgångsrikt sålt våra it-tjänster till andra banker i mer än 25 år. Lite skämtsamt brukar vi säga att vi gjorde open banking innan begreppet fanns. Open banking öppnar för oss möjligheten att tillsammans med utvalda samarbetspartner få tillgång till kunder och marknader som vi inte annars skulle ha kraften och förmågan att kommunicera med. Det gör även att vi effektivare

kan utnyttja de investeringar som vi gjort för att bygga en fullservice-bank både i Finland (tillgång till euro-världen) och i Sverige. För närvarande samarbetar vi med tre fintech-partners; Dreams, Trustly och nu senast Doconomy. På sikt ser vi gärna att det blir fler.

4 Ni har valt att byta alla kort till Östersjökortet, och därmed ge alla kunder möjlighet att följa miljöpåverkan på sina kortköp. Tror du att hållbarhetsbruset håller i sig eller börjar kunderna redan tröttna?

Vi har tillsammans med våra kunder jobbat för att förbättra miljön sedan 1997 då vi skapade det första miljökontot. Vi ser att kundernas engagemang och insatser tillsammans med oss har ökat varje år sedan vi började. De flesta som läser tidningarna ser att vi behöver göra något men det är samtidigt lätt att man som enskild känner sig maktlös. Genom att jobba tillsammans hoppas vi att vi ska inspirera alla att ta ett eller flera steg i rätt riktning. Här kan vårt Östersjökort hjälpa till genom att öka medvetenheten, vilket alltid är första steget för att kunna förändra något.

5 Jubileumsåret har kommit nästan halvvägs. Vad har ni fått för reaktioner från kunderna till boken Sanningen om Ålandsbanken och har ni redan börjat samla in följande 100 berättelser?

Vi valde att skriva vår historik på ett annorlunda och mer lättillgängligt sätt. Genom att låta 100 berättelser berätta om vår historia hoppades vi att fler skulle vilja läsa boken än om den var skriven på ett mer traditionellt sätt. Rektionerna från våra kunder har varit väldigt positiva och vi ser att det finns ett stort intresse för boken såväl på Åland som i Sverige och Finland. Ålandsbanken har en spännande berättelse och det bästa med den är att den bara börjat...

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:

Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.ax

AFFÄRSOMRÅDET ÅLAND

Direktör Mikael Mörn
Telefon + 358 204 291 959
mikael.morn@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PREMIUM BANKING

Avdelningschef Johan Alm
0204 291 992
johan.alm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

PRIVATE BANKING

Avdelningschef Henrik Fagerholm
0204 291 921
henrik.fagerholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

FÖRETAG

Avdelningschef Johnny Rosenholm
0204 291 994
johnny.rosenholm@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

JURIDISK RÅDGIVNING

Avdelningschef Linda Franklin
0204 291 975
linda.franklin@alandsbanken.ax
Nygatan 2, Mariehamn

CITYKONTORET

0204 29 011
Nygatan 2, Mariehamn

STRANDNÄS

0204 291 925
Strandhagsvägen 11, Mariehamn

GODBY, FINSTRÖM

0204 291 660
Von Knorringsvägen 1

KUMLINGE

Samarbete med Åland Post
Kumlingeby

KÖKAR

Samarbete med Åland Post
Karlby

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

Förmögenhetsförvaltning för dig som uppskattar både omtanke och tillgänglighet.

Hur ser din situation ut idag? Vilka är dina behov, dina ambitioner och drömmar?
En korrekt analys av din nutid är en förutsättning för samsyn kring vägen till framtida mål.
Det är en viktig del i vår arbetsmetod, så är även hårt arbete, lokal erfarenhet
och förmågan att finna nya vägar.

Vi sammanfattar Ålandsbankens synsätt med att vi går vår egen väg. Genom att
tänka bortom den traditionella bankvärlden skapar vi förutsättningar för en ambitiös leve-
rans som hjälper dig att nå dina mål.

Ta gärna kontakt redan idag med någon av våra förmögenhetsförvaltare:

NICLAS ALM, tfn 291 332

JAN-ARTHUR JOSEFSSON, tfn 291 209

OSKAR BERGROTH, tfn 291 307

SIMON KARLSSON, tfn 291 277

PONTUS BLOMSTER, tfn 291 506

JULINA SOMMARSTRÖM, tfn 291 288

Välkommen till Ålandsbanken Private Banking!

ÅLANDSBANKEN